

generalizarea experienței înaintate în unitățile economice

CENTRALA INDUSTRIALĂ DE ECHIPAMENTE DE TELECOMUNICAȚII ȘI AUTOMATIZĂRI

*O ramură de vîrf,
în plină dezvoltare
a industriei noastre socialiste*

CREȘTEREA și diversificarea în ritm susținut a industriei producătoare de elemente, echipamente și instalații de automatizare s-a impus ca o necesitate în dezvoltarea și modernizarea întregii noastre industrii. Încă în 1965, în Raportul la Congresul al IX-lea al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta: „Pentru a face față necesităților de mașini și aparate electrotehnice, de aparate de măsură, control și automatizare, producția industriei electrotehnice va atinge cel mai înalt ritm din sectorul construcției de mașini”. Această orientare a fost promovată și amplificată consecvent.

Alături de întreprinderea „Automatica”, de-a lungul cincinalelor au apărut noi unități moderne — F.E.A. și „Electrotehnica” București, I.E.P.A.M. Birlad, I.T.R.D. Pașcani, I.E.I.A. Cluj-Napoca, I.P.T.E. Alexandria, I.P.E.P. — Bacău ș.a., care, în colaborare cu Institutul de cercetări și inginerie tehnologică pentru automatizări și telecomunicații — I.P.A. și cu filialele sale din țară, au realizat produse de automată și tehnică de calcul de proces, compatibile cu calculatoarele și minicalculatoarele din generația „Felix”, „Independent”, „Coral”, „Ecarom”. Valoarea acestor produse era în 1980 de 90 de ori mai mare decât producția anului 1965, urmînd ca pînă în 1985 ele să asig

Asigurarea necesarului de mijloace de automatizare (%)

	Din producția internă	Din import
1965	48,0	52,0
1970	80,0	20,0
1975	87,0	13,0
1980	92,2	7,8
1983	98,5	1,5

gure necesarul intern în proporție de peste 98% (vezi tabelul), precum și un volum crescînd de export.

Activitatea de asimilare și de producție din cadrul Centralei industriale de echipamente de telecomunicații și automatizări parcurgînd „generațiile” caracterizate de componentele utilizate, a creat mijloace de automatizare care au evoluat rapid — trecînd direct la generația a 2-a și ajungînd în etapa actuală la generația 3,5—4, paralel cu acțiunile privind sistematizarea, profilarea, specializarea și tipizarea elementelor, echipamentelor și sistemelor cu aplicații la utilaje și instalații tehnologice din procese continue și secvențiale, lente și rapide, din toate ramurile economiei naționale.

În perioada următoare va continua în mod mai aprofundat electronizarea profilului întreprinderilor F.E.A.; „Automatica” și „Electrotehnica” București, asigurîndu-se prin concepție proprie peste 95% din totalul asimilărilor, pe bază de soluții tehnice și tehnologice la nivelul realizărilor actuale. Se vor folosi componente electronice semiconductoare de densitate medie și integrate pe scară largă, microprocesoare și subsansamble prin care să se poată realiza nivelul matur al generației a patra și pregătirea pentru generația a cincea. Activitățile de pregătire pentru realizarea unor echipamente mature, competitive la export, vor marca o nouă calitate, printr-un mai înalt grad de tipizare atît pe linie hardware cît și pe linie software, o compatibilizare mai profundă între propriile sisteme din cadrul C.I.E.T.A. ca și în raport cu realizările pe plan internațional, ajungîndu-se la o sistemă de mijloace de automatizare în pas cu progresul tehnic, cuprinzînd următoarele elemente și echipamente (cu subsistemele corespunzătoare) :

— elemente și sisteme tipizate pentru măsură, control și reglare automată a proceselor tehnologice (SRA — sistem de reglare automată, FEA ; SDC 2050 — sistem distribuit de conducere a proceselor tehnologice, „Automatica”) ;

— elemente și sisteme tipizate pentru protecție, semnalizări, interblocări și comenzi automate (comutație statică; USILOG I, USILOG E, SEMNAL S — generația a patra) ;

— elemente, sisteme și echipamente pentru automatizarea acționărilor electrice (variatoare, convertizoare, invertoare, excitație statică) ;

— sisteme de elemente de alarmare și stingere a incendiilor (centrale de alarmare ; traductoare de efracție, de incendiu) ;

— echipamente de dozare și cîntărire automată (dozatoare automate, cîntare de bandă și gravimetrice, doze tensometrice);

— sisteme de echipamente pentru comanda mașinilor-unelte și roboților (automate programabile AP; echipamente de comandă numerică CNC, DNC; sistem de comandă și acționare a roboților SICOR);

— echipamente de conducere a proceselor cu mijloace de calcul, teletransmitere și teleprelucrare (ECAROM; TELEROM; Multiprocesor; Independent, Coral, M 18 etc.).

Vor fi elaborate noi soluții de echipamente și sisteme, bazate pe microprocesoare (din fabricația F.E.A., „Automatică”, I.E.I.A. Cluj-Napoca și I.P.A.), destinate unor sisteme informatice de proces specifice din platforme chimice și petrochimice, industria extractivă de țit și gaze, la procesele de laminare și din energetică, în testarea automată a motoarelor cu ardere internă, la procese din industria constructoare de mașini, în fabricația cablurilor, la testarea calității asistată de calculator în procesele și procedeele medicale și — nu în ultimul rînd — în propria activitate de cercetare-proiectare-fabricație din cadrul I.P.A. și al întreprinderilor C.I.E.T.A., pe baza unui concept cibernetic integrat. Un accent deosebit se va pune și pe activitatea de elaborare tipizată a echipamentelor CNC și automatelor programabile destinate roboticii și robototehnicii, pentru aplicații în diferite procese, agregate și linii de fabricație, ca și în echipamentele și procedeele din industria mijloacelor de automatizare, prin utilaje și tehnologii de implantare automată a componentelor și subsansamblelor electronice. Se vor dezvolta cercetarea și utilizarea unor materiale și procedee neconvenționale, evaluate, care vor determina soluții radical noi în sistemele de automatizare și conducere a proceselor și utilajelor complexe: fibrele optice, elementele de tip laser, componentele optoelectronice. Aplicarea lor revoluționează total procesele de automatizare, asigurînd proprietăți deosebite de siguranță în funcționare pentru medii unde elementele convenționale limitează sau chiar fac imposibil accesul operatorului uman.

ANTRENATE cu toate forțele în înfăptuirea acestui program, centrala noastră industrială și unitățile componente acordă cea mai mare atenție realizării și depășirii sarcinilor de producție, îmbunătățirii indicatorilor calitativi ai acestora, creșterii rentabilității întregii activități. Obținerea consecutivă a două distincții în întrecerea socialistă pe ramură ne-a demonstrat că sintem îndreptățiți și capabili să aspirăm la rezultate mereu mai bune.

Aplicînd cu fermitate prețioasele indicații date de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cu prilejul vizitelor de lucru în unități din sectorul nostru, mobilizați de rolul hotărîtor pe care anul 1983 îl are în îndeplinirea întregului cincinal, am întreprins măsuri și acțiuni care, garantînd satisfacerea obligațiilor contractuale față de beneficiari, să ducă totodată la accelerarea introducerii progresului tehnic, ridicarea nivelului de performanță al produselor noastre, mai buna asigurare tehnico-materială, organizare și desfășurare a producției, folosirea cu deplin randament a fondurilor fixe din dotare, creșterea mai accentuată a productivității muncii — inclusiv prin mărirea competenței profesionale a personalului muncitor, reducerea cheltuielilor de producție și cu deosebire a celor materiale, întărirea autoconducerii muncitorești și autogestunii economico-financiare.

La capătul primelor trei trimestre din 1983, C.I.E.T.A. prezintă următoarea situație a îndeplinirii principalilor indicatori de plan:

— producția marfă	101,28%
— producția marfă vîndută și încasată	100,18%
— producția netă (pe 8 luni)	103,10%
— productivitatea muncii (pe 8 luni)	103,80%
— Cheltuielile la 1000 lei producție marfă (pe 8 luni)	—11,80 lei
— din care cheltuieli materiale	—10,10 lei
— beneficii	124,45%

Aceste rezultate ne-au situat pe primul loc în întrecere, între centralele din industria de mașini-unelte, electronică și electrotehnică.

În prezent, paralel cu multiplicarea eforturilor pentru realizarea integrală și la toți indicatorii a planului pe acest an, ne preocupăm intens de pregătirea producției din 1984, care pune în fața noastră sarcini cantitativ și calitativ sporite. Programele unitare pe măsuri prezentate spre dezbateri și aprobare adunărilor generale ale oamenilor muncii ce au loc în această perioadă la unități și centrală, priceperea, responsabilitatea și devotamentul cadrelor noastre constituie premise pentru ducerea la bun sfîrșit a acestor sarcini.

Ion GEAMBAȘU

director general al Centralei Industriale de echipamente de telecomunicații și automatizări

ORIENTARE FERMA A CERCETĂRII ȘI PRODUCȚIEI SPRE PROGRESUL TEHNIC

DEZVOLTAREA industrială contemporană este de neconceput fără aportul automatizării, care determină progresul tehnic în toate domeniile economice și sociale. Producția mijloacelor de automatizare este una dintre ramurile ce valorifică în gradul cel mai înalt resursele materiale, munca și inteligența; în același timp, echipamentele de automatizare încorporate în utilajele tehnologice adaugă acestora o valoare însemnată, prin aceea că le sporesc randamentele, le fac mai maleabile și mai flexibile în conducere, măresc capacitatea de conducere de către operatorul uman. Proporțiile uneori gigantice ale unor utilaje și instalații complexe, precizia și viteza cu care trebuie să funcționeze fac ca posibilitățile fizice umane de manevrare să fie depășite, stăpînirea lor de către operatori fiind posibilă numai cu ajutorul echipamentelor de automatizare cu grad înalt de inteligență, ce includ minicalculatoare de proces.

Prin activitatea de cercetare și producție din unitățile C.I.E.T.A., aplicații de acest gen s-au realizat pentru însuși domeniul mijloacelor de automatizare, în domeniile industriei chimice, construcției de mașini, prin echipamente și sisteme de automatizare cu microprocesoare și sisteme interactive cu display ca mijloc indispensabil în informatica de proces, urmărindu-se ca prin calitatea, fiabilitatea și competitivitatea lor, echipamentele să constituie și referințe în promovarea la export.

Un accent deosebit se pune pe elaborarea tipizată a unor echipamente de generație nouă, destinate automatizării proceselor industriale și înseși proceselor de fabricație din industria mijloacelor de automatizare, prin procedee, utilaje și tehnologii informatizate de cercetare-proiectare, montaj și asamblare, testare și reparare asistate de calculator. În acest scop, ca și în vederea asigurării unei perspective fundamentate în mod științific pentru promovarea exportului produselor C.I.E.T.A. au fost elaborate o serie de studii tehnico-economice privind tehnologii de implantare automată a componentelor, comanda roboților, automate programabile și acționări electrice reglabile, comandă numerică cu minicalculatoare pentru mașini-unelte — CNC, sistem distribuit de conducere a proceselor, traductoare și aparatură analitică pentru procese, aparatură electronică medicală și sisteme de testare automată. Prin conținutul acestor studii tehnico-economice și prin filele de plan propuse s-au urmărit, în principal:

— mărirea performanțelor calitative și economice, prin atingerea unui raport performanțe/cost, dublu în 1985 față de cel din 1980;

— tipizarea, miniaturizarea și unificarea blocurilor funcționale (cuprinzînd și soluțiile stabilite în convențiile de colaborare tehnico-științifică cu alte țări socialiste;

— elaborarea de hardware și software modular, care să asigure premisele pentru a oferi la export, pe lângă variante tip universal, și produse la comandă;

— elaborarea, simultan cu documentațiile constructive, și a programelor necesare digitizării și controlului tehnic de calitate;

— completarea dotărilor tehnologice la I.P.A. și în fabricile centralei, pentru a se asigura condițiile tehnologice preconizate și un nivel de productivitate corespunzător planului;

— finanțarea fazei de prototip pentru un număr de 4—5 bucăți, în vederea asigurării simultane a omologării, atestării în exploatare, atestării internaționale (în cadrul C.A.E.R. sau la alți beneficiari externi);

— elaborarea soluțiilor de către I.P.A. în comun cu colective din învățământul superior (Facultatea de automată din București, facultățile de electrotehnică din Craiova și Cluj-Napoca, Facultatea de electromecanică din Brașov) și cu colective de tehnologi din întreprinderile centralei, pentru a scurta la minimum ciclul de asimilare și pentru a mări aportul institutului la rezolvarea condițiilor necesare fabricilor pentru realizarea planului de export.

ȚINÎND seama de comandamentele economiei naționale, ca și de capacitatea de creație a cadrelor noastre, o orientare și preocupare majoră a progresului tehnic în concepția și fabricația echipamentelor de automatizare o reprezintă realizarea și utilizarea unor componente concepute și produse în țară, care să permită, în condiții comparabile de performanță și fiabilitate, înlocuirea celor din import, în special pe relația devize convertibile. Considerind că această problemă trebuie să îmbrace o tratare integrată, sistematică, angajând toate forțele de concepție din cercetare, învățământ și producție, s-a urmărit obținerea în final a unei „sisteme”, a unei „norme” de utilizare a componentelor, acționându-se în sensul tipizării componentelor electronice active și pasive precum și a elementelor de conectare pentru echipamente electronice, al specializării aplicațiilor, astfel încât să se asigure serii de producție economice pentru unitățile producătoare respective.

În scopul finalizării acestei acțiuni, în cadrul C.I.E.T.A. — prin activitățile desfășurate de către I.P.A. și unitățile industriale colaboratoare (F.E.A., „Automatica”, I.E.I.A. Cluj-Napoca, „Electrotehnica” și „Electromagnetica”) împreună cu principalii producători de componente — s-au stabilit convenții privind asimilările de componente în țară, pe baza cărora s-au definit, pe de o parte, filele de plan tehnic de asimilare, iar pe de altă parte condițiile tehnice și tehnologice necesare dotărilor, profilărilor și specializărilor la diferiți producători.

(Simultan s-au inițiat convenții și cu țările socialiste, în cadrul Consiliului utilizatorilor și producătorilor de componente din industria electrotehnică și electronică, privind problemele de specializare pe o perspectivă până în 1990. La nivelul ministerului s-a reglementat, printr-un ordin, tipizarea aplicării componentelor; s-a creat, de asemenea, o bază de echivalare, printr-un catalog corespunzător. În același timp, problema asigurării componentelor este tratată și în cadrul C.A.E.R. de către Grupa temporară de lucru în domeniul tehnicii microprocesoarelor).

Integrarea fabricației și înlocuirea importurilor sint avute în vedere și cu prilejul actualizării studiilor tehnico-economice în scopul promovării exportului unităților centrale. Astfel, s-a stabilit ca o dată cu finanțarea fazelor de asimilare, pornind chiar de la faza de prototip, să se finanțeze la producătorii de componente activitatea simultană pentru asimilarea celor ce se importă, astfel încât la seria zero sau la punerea în fabricație să fie asigurate condițiile de integrare.

Promovarea progresului tehnic în condițiile reducerii importurilor este urmărită și în domeniul procedurilor și echipamentelor din fluxurile tehnologice. Astfel, înlocuirea sistemelor spate de setar cu cablaj „wrapping” prin conexiunile cupiilor cu autofixare și cablaje plate multifilare (produse ce vor fi asimilate la întreprinderile „Conect” București și „Electromureș” Tîrgu Mureș) va conduce la

soluții mult mai economicoase, la creșterea productivității muncii, a calității echipamentelor și chiar la eliminarea din consum a unor materiale deficitare (aur, staniu). De asemenea, pentru circuitele imprimate multistrat, începând din 1984—1985 vor fi introduse soluții bazate pe concepția multiconductor (multiwire), adoptată pe baza unei convenții între C.I.E.T.A. și centrala industrială colaboratoare cu același profil din R.S. Cehoslovacă (ZAVT): aceasta concepție, care va fi aplicată, practic, în tehnologiile tuturor unităților producătoare de mijloace electronice de automatizare din cadrul C.I.E.T.A., oferă chiar și pentru fazele de modele și prototipuri ale produselor foarte mari facilități, contribuind în special la reducerea substanțială a ciclului de asimilare și punere în fabricație a produselor, ca și la realizarea unor variante de produse la cerere, pentru export.

Aristide PREDOI

directorul Institutului de cercetare științifică și inginerie tehnologică pentru automatizări și telecomunicații — I.P.A.

SURSELE UNUI SPOR IMPORTANT AL PRODUCTIVITĂȚII MUNCII

„ESTE NECESAR — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu în Cuvîntarea la ședința comună a Consiliului Național al Agriculturii și a Consfățuirii cu activul din industrie și investiții, din 8 septembrie a.c. — să acordăm o mare atenție creșterii productivității muncii în toate sectoarele de activitate, pe baza mecanizării, a automatizării, dar și a unei bune organizări a muncii, a fluxurilor de producție”.

În cadrul centralei noastre industriale, această sarcină a stat în centrul atenției consiliilor de conducere, a tuturor colectivelor de oameni ai muncii din întreprinderi, care au acționat eficient pentru valorificarea rezervelor existente în acest domeniu.

Ca urmare, în semestrul I 1983 sarcina de productivitate a fost îndeplinită pe centrală în proporție de 104,1%, toate întreprinderile realizându-și acest indicator; pe această cale s-au realizat 79% din sporul de producție netă al centralei.

Sînt rezultate datorate în primul rînd unei bune organizări a acțiunii de elaborare, dezbateri, aprobare și aplicare în practică a planurilor de măsuri speciale, cu participarea largă a oamenilor muncii. Grupate după eficiență și căile utilizate, măsurile care au asigurat sporul de productivitate a muncii la nivelul întreprinderilor și al centralei au avut următoarele ponderi:

— 49,7% prin acțiuni de introducere mai accentuată a progresului tehnic;

— 25,4% pe seama unei mai bune organizări și conduceri a producției și a muncii;

— 24,1% prin creșterea calificării și perfecționării profesionale a oamenilor muncii, precum și ca urmare a mutațiilor în ponderea cheltuielilor materiale.

Introducerea progresului tehnic prin modernizarea produselor existente și însușirea altora noi, la nivelul tehnicii mondiale, s-a dovedit și în experiența întreprinderilor noastre a fi principala cale pentru mărirea rapidă a productivității muncii, ca de altfel și pentru creșterea eficienței producției în ansamblu, indicatorii de eficiență și performanțele tehnice intercondiționându-se și completându-se reciproc.

Menționăm în primul rînd electronizarea produselor, care oferă ample resurse, dat fiind profilul de fabricație al centralei. Astfel, la întreprinderea „Electromagnetica” București au fost asimilate și puse în fabricație centrale telefonice automate electronice de capacitate mică, iar pentru perioada următoare se pregătește și asimilarea centralelor

electronice de capacitate medie și mare; pe lângă alte aspecte de eficiență, productivitatea muncii la fabricația acestora este de peste două ori mai mare decât în cazul centralelor electromagnetice. Un alt exemplu îl reprezintă diversele tipuri de traductoare sau limitatoare de cursă, la care electronizarea asigură creșterea substanțială a productivității și, în același timp, a performanțelor funcționale și a fiabilității.

Un puternic impact asupra productivității muncii are de asemenea îmbunătățirea tehnologiilor de fabricație, paralel cu creșterea gradului de mecanizare și automatizare a producției. Mecanizarea și automatizarea liniilor de montaj la întreprinderea „Electrocontact” Botoșani (pentru aparataj electric de joasă tensiune de uz industrial) și la întreprinderea de izolatoari electrici de joasă tensiune din Tg. Secuiesc (pentru siguranțe tubulare) a avut drept efect sporuri de productivitate de peste 50%. S-a acționat consecvent pentru creșterea gradului de dotare a fabricației cu scule, dispozitive și verificatoare speciale, executarea de ștanțări sau ambutisări multiple la o singură cursă a preseii, mărirea numărului de cuiburi în matrițe și multe altele. O mare parte din dotările tehnologice (peste 30% în 1983) sînt executate prin autoutilare în întreprinderile centralei.

Perfecționarea organizării producției și a muncii, inclusiv perfecționarea conducerii, a constituit cea de-a doua cale — în ordinea eficienței potențiale — folosită intens pentru a se obține sporuri substanțiale de productivitate. Un prim grup de măsuri privește îmbunătățiri ale organizării muncii, însoțite de îmbunătățiri corespunzătoare ale normelor de muncă. Pe seama lor se obțin, în acest an, 15% din sporul de producție netă. De asemenea, nivelul de motivare tehnică a normelor atins în întreprinderile centralei poate fi exprimat și prin indicele mediu de îndeplinire a normelor, care în semestrul I a fost de 101,9%. Ca urmare a măsurilor luate pentru extinderea muncii în acord, în cursul acestui an vom realiza un salt apreciabil — de la 81,7% în 1982, la cel puțin 92%. Generalizarea, de la 1 octombrie, a acordului global — pe baza principiilor și în condițiile stabilite prin Decretul Consiliului de Stat — care organizează în această formă de retribuire toate sectoarele de activitate, inclusiv maiștrii, inginerii, personalul tehnic, pînă la conducerea întreprinderilor, va asigura noi premise pentru sporirea productivității.

O altă categorie de măsuri privește perfecționarea programării, lotizării, lansării și urmăririi producției și raționalizarea sistemului de evidență tehnico-operativă. Pe această cale s-au obținut, de exemplu la întreprinderea de izolatoari electrici de joasă tensiune din Tg. Secuiesc, economii de peste 15 000 de ore-om, iar la întreprinderea „Electromagnetica” București de 20 000 de ore-om.

Raționalizarea activităților indirect productive și de deservire constituie o altă resursă larg folosită de întreprinderile centralei. Atît cu forțe proprii, cît și cu ajutorul Institutului de inginerie tehnologică și proiectare de întreprinderi de mașini-unelte, electrotehnică și electronică au fost întocmite ori sînt în curs de definitivare studii pe baza cărora ne propunem, de exemplu, să efectuăm în toate unitățile centralei diagnosticuri urmate de proiecte privind raționalizarea transporturilor interne și manipularilor, a depozitării materiilor prime, materialelor și produselor finite, precum și a altor activități de acest gen. În unele unități, de exemplu la „Electroaparataj” București, se aplică în mod curent metode științifice de diagnosticare și identificare a „punctelor calde” organizatorice — ca metoda „Pareto” (ABC) — care permit apoi luarea celor mai eficiente măsuri vizînd în primul rînd creșterea productivității muncii.

În afara preocupărilor privind întreprinderile proprii, Centrala industrială de echipamente de telecomunicații și automatizări este chemată să contribuie la creșterea productivității muncii în întreaga economie națională, prin producția și montajul la beneficiari al elementelor, mijloacelor, echipamentelor de automatizare, inclusiv roboți industriali; de performanțele tehnice și economice ale pro-

duselor noastre depinde în mare măsură realizarea sarcinii de dublare a productivității muncii în următorii ani, iar aceasta implică pentru colectivele de oameni ai muncii din centrală și unitățile componente o sarcină de oare și mare răspundere.

Petre ORĂNESCU

REVIZII ȘI REPARAȚII DE BUNĂ CALITATE, EXECUTATE OPERATIV

TININD SEAMA de răspunderile sporite ce revin colectivelor de oameni ai muncii pentru folosirea deplină a capacităților de producție, buna gospodărire și dezvoltarea părții din avuția națională ce le este încredințată spre administrare, o importanță deosebită prezintă pentru întreprinderile din cadrul C.I.E.T.A. activitatea de întreținere, reparații, de asimilare a pieselor de schimb pentru echipamentele din import și de recondiționare a pieselor rezultate în urma reparațiilor sau dezmembrărilor, în vederea creșterii gradului de utilizare a mașinilor, utilajelor, instalațiilor și prelungirii duratei de viață a fondurilor fixe din dotare, în condițiile menținerii și chiar ridicării permanente a parametrilor inițiali.

Această activitate se desfășoară în conformitate cu planurile anuale aprobate, după sistemul de întreținere și reparații preventive, planificate. Măsurile de aplicare a planurilor au în vedere buna pregătire și executarea lucrărilor într-un timp cît mai scurt, de calitate corespunzătoare și cu costuri minime, astfel încît orice mașină, utilaj, instalație ce se repară să fie scoasă pe o durată cît mai redusă din procesul de producție.

Acționînd mai bine pentru îndeplinirea planului fizic de reparații capitale, curente și revizii tehnice, unitățile din cadrul centralei au reușit să efectueze lucrările de reparații capitale la utilajele standardizate într-un timp inferior duratei planificate. Astfel, în semestrul I a.c., la mașini-unelte pentru prelucrat metale prin așchiere durată medie realizată a fost de 16 zile, față de 21, cîte erau planificate; la mașini de forjare-presare — 18 zile, față de 24; la mașini de prelucrat materiale plastice — 21 de zile, față de 25.

Rezultate deosebit de bune au obținut unități ca „Electroaparataj” și „Electrotehnica” București, întreprinderea de aparataj electric pentru instalații Titu, întreprinderea de contactoare Buzău, unde există o serioasă preocupare din partea compartimentelor de specialitate pentru asigurarea bazei materiale necesare execuției reparațiilor, iar conducerile au permanent în atenție și sprijin efectiv asigurarea tuturor condițiilor de pregătire și desfășurare a lucrărilor de revizii și reparații. În schimb, la „Electromagnetica” București, unde nu s-a acționat eficient pentru acoperirea necesarului de forță de muncă potrivit normativelor, planul semestrial de reparații curente și revizii tehnice a fost realizat în proporție de numai 75,3%, reprogramarea unor reparații avînd consecințe negative în ce privește siguranța în exploatare a utilajelor, îndeplinirea nivelului programate al indicilor de utilizare și al producției fizice.

În ce privește confecționarea și recondiționarea pieselor de schimb, această activitate s-a putut dezvolta datorită dotării unităților cu noi tipuri de mașini, utilaje și instalații, ca și extinderii colaborării între compartimentele de execuție și atelierele de proiectare SDV din întreprinderi în vederea elaborării de tehnologii adecvate — în special pentru execuția de piese necesare mașinilor și utilajelor din import. O măsură organizatorică majoră au constituit-o specializarea unor întreprinderi în executarea pieselor de schimb pe grupe de mașini și realizarea unor repere din cadrul subsansamblelor sau pieselor din import, la nivelul necesarului, pentru a veni în sprijinul unităților noi, care

nu au experiența necesară și detarea corespunzătoare. Astfel, „Electroaparataj” București și „Electrocontact” execută piese pentru prese hidraulice și mașini de prelucrat mase plastice prin injecție; „Electroaparataj”, I.E.P.A.M. Birlad, întreprinderea de contactoare Buzău — piese pentru mașini de prelucrat metale prin așchiere; „Electromagnetica” București și „Electrocontact” Botoșani — piese pentru prese mecanice.

Ca rezultat al acestor măsuri s-au înregistrat: scurtarea duratei ciclului de reparații cu 16—25%; îmbunătățirea calității reparațiilor și reviziilor; creșterea gradului de fiabilitate a pieselor de schimb; depășirea planului pe semestrul I la grupa piese de schimb pentru mașini de prelucrat metale, cu 20,2%; mărirea accentuată a duratei de exploatare a mașinilor și utilajelor și, ca urmare, a gradului de utilizare; micșorarea cheltuielilor de reparații și revizii cu circa 20—28%; realizarea planului fizic semestrial la reparații capitale în proporție de 100,6%.

I. MIHĂILESCU

ORGANIZAREA COLABORĂRILOR CU FURNIZORII ȘI BENEFICIARII

ÎN CADRUL Centralei industriale de echipamente de telecomunicații și automatizări este concentrată fabricația aparatelor de joasă tensiune, inclusiv a bunurilor de larg consum și aparatului minier; a aparatelor pentru mijloace de automatizare, a aparatului de măsură și control electrice și neelectrice, a aparatului și echipamentelor de telecomunicații; a organelor de asamblare pentru industria electrotehnică. În afară de aceasta, la 5 din întreprinderile centrale, ca unic furnizor, se execută echipamente și mijloace de automatizare electrotehnice și electronice pentru mașini-unelte și pentru automatizarea proceselor de producție.

Acest profil de fabricație conferă o importanță deosebită colaborării — în calitate de furnizori sau/si beneficiari — între unitățile centrale, între acestea și întreprinderile altor centrale ale M.I.M.U.E.E. și ale altor ministere, de asigurarea la termenele stabilite a furniturilor de componente depinzând finalizarea echipamentelor, mașinilor, utilajelor, instalațiilor în care ele sînt încorporate.

Complexitatea problemei a impus măsuri organizatorice speciale. Astfel, sarcinile de coordonare și urmărire la nivelul centralei au fost încredințate serviciului specializare-cooperare, cu excepția colaborărilor în calitate de furnizor pentru unitățile ministerelor industriei chimice, industriei metalurgice și energiei electrice, de care se ocupă serviciul contractări.

Conform unei decizii a conducerii centralei, care reglementează colaborările între întreprinderile componente, unitățile beneficiare sînt obligate să transmită celor furnizoare, cu 10 zile înaintea perioadei de plan, solicitările de aparataje, în cadrul unui contract-cadru încheiat la început de an, în care se stipulează că specificațiile și reglajele pe curenți și tensiuni, precum și cantitățile vor fi stabilite prin grafice de colaborare lunare. Termenul de realizare a graficelor pentru furnizori este de 20 ale lunii pentru produsele în execuție specială (de exemplu cele pentru mașini-unelte, TH, nave, excavatoare) și 25 ale lunii pentru produsele în execuție normală. În prima săptămână a lunii, în cadrul unor ședințe de comandament la furnizori, cu participarea reprezentanților tuturor beneficiarilor și a delegatului centralei, se analizează eventualele restanțe și se stabilește programul lunar pentru fiecare beneficiar în parte. La 26 ale lunii, în ședința de comandament la centrală, la care participă toți furnizorii și beneficiarii întreprinderilor acesteia, prin delegați competenți (la nivel de inginer șef cu probleme de producție), se analizează modul în care au fost realizate

colaborările, luîndu-se măsurile necesare și stabilîndu-se urgențele.

Sistemul de lucru cu grafice lunare are drept rațiune, pe de o parte realizarea echilibrului capacități — plan — comenzi la întreprinderile noastre, iar pe de altă parte rezolvarea unor solicitări urgente ale beneficiarilor de echipamente. Problema se pune în special la furnizorii de produse cu ciclu mare de fabricație („Electrotehnica”, întreprinderea de elemente pentru automatizări București, I.E.P.A.M. Birlad), care greu reușesc ca în decurs de 30 de zile să asigure lansarea, aprovizionarea, execuția și livrarea aparatelor. În cazul furnizorilor de produse de serie, ei sînt obligați să lichideze eventualele restanțe față de grafice cel mai tîrziu în ziua de 10 a lunii următoare. La impulsivitatea realizării colaborărilor contribuie delegații centralei, care, cu prilejul vizitelor repetate la furnizori, acționează pentru rezolvarea greutăților acestora.

Se are în vedere ca începînd din anul 1984 urmărirea activității de colaborări să fie trecută pe calculator, ceea ce o va ușura foarte mult. În acest sens s-a adoptat codificarea unică a produselor furnizorilor (efectuată la „Automecanica”), datele asupra realizărilor — pe bază de avize de expediție — fiind transmise prin telex la calculator, astfel ca în orice moment să se poată cunoaște situația colaborărilor.

Cît privește colaborările cu unitățile altor centrale din ministerul nostru, sistemul adoptat este următorul: la jumătatea anului se stabilește necesarul de produse pe furnizori, care, după comandare-contractare, stă la baza întocmirii navetelor de colaborare; pentru furnizori urmărirea se face de către serviciile de producție, iar pentru beneficiari — de către cele de aprovizionare. În cadrul unor ședințe de comandament lunare la nivelul ministerului se analizează pe centrale furnizoare, nerealizările și cauzele acestora, făcîndu-se — de la caz la caz — actualizările cererilor pentru luna următoare, se intervine pentru rezolvarea greutăților și se stabilesc termene de livrare, în cadrul lunii de plan.

O sarcină deosebită o constituie asigurarea echipamentelor de automatizări pentru mașini-unelte, în care sînt angrenate 5 întreprinderi; trimestrial se întocmesc grafice de colaborare între acești furnizori și fiecare beneficiar în parte, care sînt urmărite din punctul de vedere al asigurării bazei materiale, pentru livrarea echipamentelor la timp. În vederea asigurării cu prioritate a acestor colaborări, necesarul de aprovizionat este transpus în grafice speciale pe furnizori. Rezultatele demonstrează efectele atenției ce se dă furniturilor respective. Numai în primele 7 luni ale anului, „Automatica” a realizat 361 de echipamente complexe. I.P.T.E. Alexandria — 6280, I.P.E.P. Bacău — 1300, F.E.A. București — 314 echipamente Numerom.

Pentru livrarea echipamentelor destinate utilajelor tehnologice fabricate de întreprinderile din industria construcțiilor de mașini, inclusiv a aparatelor și instalațiilor pentru construcții navale, înainte de începerea anului se încheie — pe baza comenzilor și a contractelor — grafice cu beneficiarii, urmărirea făcîndu-se permanent, iar punctajul — în comandamente lunare la care participă, pe lîngă beneficiari, și reprezentanții ai furnizorilor (la nivel de șefi de producție). Cu această ocazie se analizează cauzele eventualelor restanțe și se face actualizarea graficelor prin replanificarea de termene și prin introducerea unor noi poziții solicitate.

Convingerea de la care pornim — și care constituie pentru centrala noastră un principiu de acțiune — este că respectarea întocmai a obligațiilor reciproce în cadrul colaborărilor reprezintă, atît pentru furnizori cît și pentru beneficiari, o condiție decisivă a realizării planului la producția fizică, la export, potrivit intereselor economiei naționale.

Mihai TANĂSESCU

ACŢIONARE EFICIENTĂ A PÎRGIILOR MECANISMULUI ECONOMIC-FINANCIAR

STABILIND principalele căi de acţiune în vederea îndeplinirii și depășirii indicatorilor economici pe 1983 cu reflectare directă în situația financiară a centralei în ansamblu și a fiecărei unități în parte, C.I.E.T.A. a folosit pîrghiile de acțiune a mecanismului economico-financiar în întocmirea tuturor capitolului de plan. Această orientare și-a dovedit pe deplin justetea. În primul semestru al anului, nivelele planificate ale indicatorilor financiar au fost realizate în următoarele proporții (%): producția marfă vîndută și încasată — 101,8, rezultatele financiare — 119,1, prelevarea din valoarea producției nete — 100,6 beneficiul — 136,2, impozitul pe circulația mărfurilor — 340,9, acumulările — 119,7.

Prezentăm pe scurt, în cele ce urmează, unele măsuri luate pentru valorificarea deplină a factorilor de influență, care au determinat aceste rezultate.

● **REDUCEREA ACCENTUATĂ A COSTURILOR DE PRODUCȚIE.** După cum se cunoaște, direct proporțional cu această creștere rezultatele financiare, indicator sintetic al eficienței activității economice.

Imediat după primirea filei de plan pentru costurile de producție pe anul 1983, indicatorii respectivi au fost defalcați în funcție de posibilitățile reale ale unităților noastre. S-a actualizat apoi lista comisiilor mixte de analiză a programelor de măsuri pentru reducerea costurilor de producție și asigurarea încadrării în nivelele planificate. Aceste comisii cuprind, nominalizați pe fiecare unitate, cel puțin 4 specialiști, din serviciile ale C.I.E.T.A. a căror activitate este legată direct de reducerea costurilor de producție; serviciul tehnic (cu sarcina de a verifica reflectarea planului de reducere a normelor de consum pe total întreprindere în modificarea consumurilor produselor cuprinse în planul de producție, precum și alte aspecte ca: introducerea progresului tehnic, folosirea înlocuitorilor etc.); serviciul organizarea producției (verifică extinderea metodelor avansate de lucru, perfecționarea organizării producției, îmbunătățirea utilizării capacităților de producție, extinderea lucrului unui muncitor la mai multe mașini simultan, alte elemente din programul de măsuri al unității); serviciul personal-retribuție (verifică programul de creștere a productivității muncii și reflectarea acestuia în tehnologiile produselor planificate); serviciul financiar (verifică cuantificarea valorică a măsurilor tehnice și organizatorice înscrise în programe, reducerea cheltuielilor de aprovizionare-desfacere și administrativ-gospodărești și întocmirea formularului sintetic CP12). În urma acestor verificări au fost înlăturate din calcul măsurile care nu apăreau ca viabile, fiind înlocuite cu alte măsuri, stabilite în colaborare de către comisii și specialiștii din unități. Programele astfel întocmite, cu termene și responsabilități, au fost transmise factorilor implicați în realizarea lor, devenind pentru aceștia sarcină de serviciu.

Comisiile au revenit în unitățile respective ori de câte ori a fost nevoie. În funcție de rezultatele lunare ale îndeplinirii planului costurilor de producție, pentru a ajuta la eliminarea eventualelor dificultăți și rămîneri în urmă. Considerăm că această practică a contribuit la reducerea suplimentară față de plan a costurilor la 1000 de lei producție marfă pe semestrul I cu 1,9%, din care la cheltuielile materiale cu 2,5%.

● **REALIZAREA PRODUCȚIEI MARFĂ VÎNDUTĂ ȘI ÎNCASATĂ.** Eforturile în direcția reducerii costurilor de producție nu s-ar reflecta deplin în rezultate financiare, dacă nu s-ar acționa concomitent asupra realizării și depășirii nivelului planificat al producției marfă vîndută și încasată. De mai mult timp, în centrala noastră (ca și în celelalte centrale ale Ministerului Industriei de Mașini-Unelte, Electronicii și Electrotehnicii) s-a instituit rapor-

tarea zilnică a acestora, ca și a producției fabricate, producției facturate, stocului de produse finite și soldului de facturi existente în circuitul bancar. Revizuirea zilnică a situațiilor ajută întreprinderile să ia măsurile ce se impun.

La nivelul centralei se cer lunar următoarele trei situații, pe cauze: facturi neîncasate de la unitățile centrale; facturi neîncasate de la unități aparținînd celorlalte centrale ale M.I.M.U.E.E.; facturi neîncasate de la unități aparținînd altor ministere. Centrala acționează asupra tuturor facturilor din prima categorie, luînd măsuri de decontare reciprocă a acestora între unitățile proprii, iar asupra facturilor din celelalte categorii — stabilind cauzele neachitării lor și posibilitățile de încasare; lista celor care nu au putut fi rezolvate la nivel de unitate și de centrală — întocmită pe unități și ministere beneficiare, arătîndu-se cauzele neachitării — este înaintată la minister. Pentru rezolvarea operativă a facturilor refuzate de beneficiari, centrala a cerut unităților să ia următoarele măsuri: transmiterea prin notă de serviciu, de către serviciul financiar — în termen de două zile de la apariție — a refuzului, către compartimentul din vîna căruia el provine; verificarea justetei refuzului și luarea de măsuri pentru remedierea în cel mai scurt timp a deficiențelor; transmiterea la oficiul juridic a refuzurilor neîntemeiate, pentru concilierii cu beneficiarul. Totodată, unitățile sînt obligate ca pentru urgentarea încasării facturilor cu valori importante, în ultima decadă a fiecărei luni să le transmită prin delegați (pentru mai multă operativitate) și să trimită delegați pentru încasarea facturilor din circuitul bancar existente la acea dată în circuitul bancar.

În vederea expedierii cât mai urgente a produselor finite din stoc, avînd în vedere necesitatea de a solicita cât mai puțin mijloacele auto și de a asigura totuși condițiile deosebite de transport pe care le solicită produsele unităților noastre, întreprinderile, în colaborare cu centrala și cu institute de cercetare de specialitate, studiază permanent posibilitățile de containerizare pentru transportul pe calea ferată.

● **REDUCEREA STOCURILOR SUPRANORMATIVE** asigură o situație financiară corespunzătoare și capacitatea de plată necesară fiecărei unități. C.I.E.T.A., prin delegații serviciului financiar, analizează periodic la unități stocurile de produse finite, de materiale și a soldurilor producției neterminate. La unitățile cu stocuri supranormative, sînt stabilite individual pentru merceologia din serviciile de aprovizionare, bareme valorice lunare de lichidare a materialelor disponibile, bareme a căror realizare condiționează primirea integrală a retribuției pe luna respectivă. Totodată se exercită un riguros control financiar preventiv asupra comenzilor și contractelor de aprovizionare, în vederea preîntîmpinării formării de noi stocuri supranormative de materiale. În situația producției neterminate cu ciclul depășit se stabilesc sarcini concrete, cu termene de lichidare, pe responsabili de comenzi.

Astfel de mijloace relativ simple și cunoscute, dar aplicate persistent, ne-au permis ca în primele 6 luni din 1983 să reducem stocurile peste plan la materii prime și materiale cu 13% (procent relativ scăzut, datorită faptului că la data întocmirii planului de aprovizionare producția încă nu era contractată în întregime, ceea ce a creat perturbări în stabilirea necesarului), la producția neterminată cu 65,7%, la produse finite cu 69,9%, iar pe total mijloace circulante cu 63,5%.

Mihai COROIANU

PREGĂTIREA PROFESIONALĂ — LA NIVELUL CERINȚELOR UNEI PRODUCȚII MODERNE

TININD SEAMA de ritmul rapid de dezvoltare, diversificare și înnoire a producției de echipamente pentru telecomunicații și automatizări, care impune un nivel ridicat de calificare a cadrelor de toate categoriile, activitatea de

pregătire profesională în cadrul C.I.E.T.A. îmbracă atît spectele concrete impuse de sarcinile de plan anuale, cît o muncă de perspectivă.

Îndeplinirea sarcinilor concrete de ridicare a nivelului de calificare aferente anului 1983 a fost orientată în trei direcții principale: ● perfecționarea pregătirii profesionale a lucrătorilor existenți în unități, cu accent deosebit pe ridicarea nivelului de calificare al muncitorilor de categoriile I—III, a maștrilor și a absolvenților de învățămînt superior aflați în perioada de stagiu; ● asigurarea cursurilor de muncă și integrarea rapidă a absolvenților de școală profesională și liceu industrial din promoția acestui an; ● integrarea și folosirea eficientă a absolvenților de învățămînt superior din promoția 1983.

În organizarea perfecționării pregătirii profesionale au fost puse în practică indicațiile date de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al P.C.R. și prevederile Decretului nr. 395/1982 pentru aprobarea planului pe anul 1983. Au fost elaborate într-un termen scurt programe detaliate pentru cuprinderea întregului personal din centrală și unitățile subordonate, în diferite forme de perfecționare — cu deosebire la cursuri organizate în întreprinderi sau la diferite centre de perfecționare și pregătire a cadrelor, la instituțiile de învățămînt superior care organizează cursuri postuniversitare.

Realizarea acestor programe a fost mult înlesnită de strălucirea specialiștilor din unități, la cursuri desfășurate sub egida organelor teritoriale de partid; odată reînforși în întreprinderi, aceștia au trecut la elaborarea tematicilor, programelor și graficelor de reciclare, pe meserii și specialități, avizate de comisiile de resort și aprobate de conducerea colective. Acțiunea a fost coroborată și cu organizarea și completarea comisiilor de perfecționare în unități, pentru revitalizarea lor și atragerea în această activitate a unor cadre cu muncă de răspundere din organizațiile sindicale, de tineret și comisiile de femei.

În vederea aplicării unitare a metodologiei de perfecționare și generalizării experienței pozitive acumulate, centrala a organizat o consfătuire cu responsabilii de perfecționare din întreprinderi, cu care prilej au fost prezentate în mod clar de organizare a cursurilor, cît și obiectivele principale ale perfecționării, cu accent deosebit pe: ridicarea nivelului calitativ al producției, sporirea eficienței economice, îmbunătățirea nivelului de realizare a indicațiilor tehnico-economice, asimilarea de produse noi și proiectarea celor existente, aplicarea de tehnologii avansate, micșorarea consumurilor de materii prime, materiale, energie și combustibili, reducerea importurilor și promovarea mai puternică la export a produselor centralei. Totodată a fost întocmit și graficul general de desfășurare a reciclării, conceput și realizat în două etape, în care prima a cuprins cadrele cu pregătire medie și superioară, iar a doua — muncitorii din secții și ateliere. Abilitarea unei anumite zile pe săptămîină, afectată reciclării, a permis evitarea suprapunerilor de sarcini sau acțiuni și a asigurat o prezentă maximă la cursuri.

Comisiile de perfecționare și conducerea unităților urmăresc desfășurarea acestora și îndeplinirea propunerilor de îmbunătățire făcute de oamenii muncii.

În primul semestru au absolvit cursurile de perfecționare 53 700 de lucrători (90% din totalul personalului centralei și al unităților subordonate), din care 45 000 de muncitori, 990 de maștri, 4 900 de cadre cu studii superioare, 2 770 de lucrători cu studii medii ș.a. Toate cursurile au o finalizare economică, ce va fi calculată pe o perioadă de un an pe baza rezultatelor obținute prin aplicarea propunerilor făcute de oamenii muncii în cadrul acțiunilor de reciclare.

Pentru cei peste 1 500 de absolvenți ai școlilor profesionale, promoția 1983, au fost asigurate locuri de muncă cît din luna februarie, iar în prezent ne preocupăm de integrarea cît mai rapidă în producție a absolvenților de liceu industrial, prin asigurarea condițiilor necesare efectuării stagiului de practicant (inclusiv o tematică teoretică și practică bine definită, cadre cu experiență îndelun-

gată în munca cu tineretul care să le împărtășească din experiența lor).

Potrivit solicitărilor, în acest an centralei noastre i-au fost repartizați peste 700 de absolvenți ai învățămîntului superior. S-au luat măsuri pentru folosirea lor cît mai eficientă, astfel încît să-și poată aduce în cel mai scurt timp aportul la realizarea sarcinilor unităților. Menționăm că în ultimii 5 ani, centrala noastră a integrat în producție, cercetare și proiectare peste 3700 de absolvenți de facultate, ceea ce face ca în prezent aparatul tehnic și economic al întreprinderilor centralei să fie în proporție de peste 60% alcătuit din cadre în vîrstă de pînă la 30—32 de ani. În vederea integrării lor rapide, ei au fost incluși în colective puternice și cu experiență, iar prin cursuri de specializare în cadrul unităților mai vechi s-a realizat aprofundarea unor probleme specifice locurilor de muncă la care au fost repartizați, a unor metode noi și tehnologiilor avansate.

Relativ la preocupările pentru perioada de perspectivă, un accent aparte punem pe asigurarea cadrelor necesare capacităților sau unităților noi, prin pregătirea din timp a muncitorilor calificați, în special prin școlile profesionale și licee industriale, dar și prin cursuri de calificare, organizate în unități existente, cu experiență. În acest fel s-a asigurat, în ultimii 5 ani, pregătirea a peste 12 000 de muncitori calificați, cu deosebire pentru unitățile noi din Botoșani, Buzău, Rîmnîcu Sărat, Medias, Tirgu Secuiesc, Pașcani, Buzău, Cluj-Napoca. În aceeași concepție s-a pregătit și în cazul maștrilor (pregătiți prin școlile de maștri), a tehnicienilor și cadrelor cu studii superioare (care au fost repartizați — cu 2—3 ani înaintea începerii activității unităților noi — în unități existente, în vederea pregătirii lor corespunzătoare). Totodată, un număr de muncitori, maștri, șefi de secții și ateliere și chiar cadre de conducere din unități existente, cu experiență, au fost detașați pe 6—24 de luni la întreprinderile noi, spre a contribui direct la organizarea activității acestora.

În cadrul colaborării cu institutele de învățămînt superior s-au urmărit: cuprinderea în planul de cercetare al acestora și rezolvarea unor teme ce preocupă colectivele tehnice și economice din întreprinderi; organizarea de ateliere la institute și în întreprinderi, în care studenții să efectueze practica de an; repartizarea de teme de proiectare de diplomă pe specificul preocupărilor din planul tehnic al întreprinderilor centralei. Rezultatele obținute sînt bune. În prezent efectuează practica de an în întreprinderile centralei peste 2000 de studenți ai institutelor politehnice și facultăților economice.

Cît privește coordonarea activității grupurilor școlare aflate în subordinea centralei, care furnizează anual cca. 2000 de absolvenți de liceu industrial și școală profesională ce sînt încadrați ca muncitori calificați în întreprinderile noastre, se acționează atît pe linia îmbunătățirii programelor de învățămînt la disciplinele tehnologice cît și în direcția bunei organizări a efectuării perioadelor de practică, pentru ca încă de pe băncile acestor școli ei să cunoască aspectele principale ale locurilor de muncă unde vor fi încadrați. Activitatea în atelierele-școală din principalele întreprinderi ale centralei permite elevilor să capete deprinderile practice necesare meseriei în care se pregătesc și le asigură capacitatea de a îndeplini, încă din primul an de activitate, normele de producție.

Dezvoltînd calitativ aceste rezultate în spiritul indicațiilor secretarului general al partidului, care a apreciat că „problema pregătirii profesionale constituie una din cele mai importante căi pentru creșterea productivității muncii, pentru o bună calitate a producției”, centrala noastră și întreprinderile vor acționa în continuare mai organizat, mai intens, mai eficient în direcția ridicării nivelului de calificare, de pregătire profesională a muncitorilor, tehnicienilor, inginerilor, a întregului personal.

Gh. TICULESCU

DOCUMENTAR EXTERN

Metode de planificare a dezvoltării tehnologice

Preocupările pentru accelerarea înnoirii produselor determină în industria din diverse țări dezvoltate, în efortul pentru depășirea concurenței, punerea la punct a unor procedee, structuri și mijloace care permit să se utilizeze superior resursele disponibile și, mai cu seamă, să se efectueze — potrivit obiectivelor și termenelor stabilite — lucrările de cercetare-dezvoltare necesare elaborării de noi produse, mai bine adaptate cerințelor piețelor.

Prezentăm, pe baza unui documentar publicat în revista franceză „Direction et gestion”, un domeniu care se afirmă: cel al „inovației tehnologice intensive”. El urmărește în primul rând reducerea riscurilor în activitatea de C+D, prin:

- adoptarea de decizii operative,
- desfășurarea activităților de progres tehnic într-o ordine progresivă planificată,
- cunoașterea completă și imediată a eforturilor depuse și a rezultatelor obținute, pentru a permite luarea rapidă de decizii corective în legătură cu dificultățile întâmpinate și incertitudinile apărute. Acestea pot fi legate de: caracteristicile noului produs sau ale noului tehnologii (care depind de gradul de flexibilitate al temei de cercetare, ce să permită punerea de acord a sarcinilor de progres tehnic cu condițiile și posibilitățile existente); costurile pe care le-ar implica achiziția a noi tehnologii și echipamente, obținerea unor caracteristici noi și introducerea în fabricația de serie (adică optimizarea performanțelor, a costurilor și a termenelor), precum și costurile ce ar putea fi determinate de apariția unor probleme neprevăzute inițial; evoluția unor parametri exteriori (tehnologii, condiții de piață) care pot impune renunțarea la unele teme aflate în studiu.

Menționăm succint unele metode utilizate pentru rezolvarea acestor imperative.

● **Stabilirea caracteristicilor.** Pentru fiecare nou produs sau tehnologie ce urmează a fi create se stabilesc complet și precis — cantitativ și calitativ — caracteristicile fizice, funcționale și performanțele, definindu-se o „linie de bază” ca punct de plecare și fixându-se etapele de parcurs, în termene delimitate, în vederea rezolvării ei. Se evită astfel o elasticitate exagerată, care ar face tema neclară și realizarea ei greu de controlat. În cazul unor produse complexe se procedează la descompunerea lor în elemente simple, mai ușor de studiat și testat, identificându-se interferențele și ierarhiile fizice și funcționale și ținând seama de evoluția interactivă a diferitelor componente, de impactul acesteia asupra sistemului global.

● **Progresul în etape.** Lucrările de C+D sînt programate pe etape, nu prea departe unele de altele — de exemplu: cercetare — studierea unor fenomene noi derivate din cele deja cunoscute; dezvoltare — îmbunătățirea parametrilor operaționali; inginerie tehnologică — ameliorarea treptată a metodelor și a productivității. Ele sînt descompuse în faze scurte, ceea ce face controlul mai lesnicios și mai eficient. Pentru fiecare etapă este prevăzută construirea de modele și prototipuri, verificându-se reproductibilitatea rezultatelor obținute.

● **Încercări rapide și repetate.** Integrarea la scară naturală a unei noutăți tehnologice într-un sistem sau sub-sistem trebuie făcută foarte repede, pentru a obține chiar în cursul desfășurării programului feedback-ul ce poate influența cercetările aflate în curs; aceasta se realizează prin încercări repetate, care evită rezolvarea problemelor doar cîte una pe rînd și concentrarea eforturilor asupra

unor soluții care, la integrarea în ansamblu, s-ar dovedi necorespunzătoare.

● **Dezvoltarea paralelă.** Se cercetează și experimentează sistematic și în același timp, prin probe de fiabilitate și durabilitate — pînă la și inclusiv la faza prototip —, mai multe sisteme tehnologice, dintre care unul este cel actual, ce servește ca referință. Fiecare sistem este realizat de către un grup de specialiști, ceea ce stimulează desfășurarea rapidă a programelor.

● **Îmbunătățiri succesive.** Cuantificarea și aprecierea elementelor de progres tehnic, planificate ca obiective și termene, se fac în procente de realizare ținînd seama de restricții și cerințe exterioare (marketing, acțiuni ale unor firme concurente). Se consideră preferabil să se introducă rapid pe piață un produs sau o tehnologie pentru care cercetarea-dezvoltarea sînt rezolvate în proporție de 80%, decît să se întîrzie lansarea sa pentru o dezvoltare complementară, care ar permite concurenței să capete avans pe piață; de altfel, se poate lua decizia de a pune la punct un program de îmbunătățire a caracteristicilor produsului după lansarea lui.

● **Transparența tehnologică.** Modul în care este organizată dezvoltarea sistemelor, subsistemelor și componentelor permite în mod sistematic înlocuirea oricărui element tehnologic — indiferent de nivelul său ierarhic — cu altul, în cazul cînd se constată că produsul n-ar putea fi obținut în termenul și la nivelul de performanțe prestabilite. Sistemul de urmărire a progreselor obținute în cadrul îndeplinirii obiectivelor și termenelor trebuie să permită identificarea imediată a dificultăților întâmpinate, evaluarea importanței lor și luarea de măsuri corective (eventual recurgerea la serviciile unei organizații de asistență tehnologică sau la o strategie de înlocuire).

● **Evaluarea introducerii în producție.** Încă din primele faze de cercetare, paralel cu desfășurarea programului specific de dezvoltare a tehnologiilor și produselor noi, se procedează la o apreciere a dificultăților ce ar putea să apară în faza de introducere în producția industrială.

Metodele și tehnicile de organizare enumerată urmăresc reducerea incertitudinilor legate de dezvoltarea și aplicarea tehnologiilor noi, simplifică luarea deciziilor, asigură derularea în bune condiții și cu risc minim a programelor de C+D și transpunerea lor în metode de producție.

Aplicarea lor este din ce în ce mai larg asistată de mijloacele informatice, apelîndu-se mai cu seamă la instalarea de rețele cu bucle multiple interconectate progresiv, care facilitează schimbul de informații între diferitele comportamente implicate în activitatea de cercetare-dezvoltare și permit simplificarea procedurilor de implementare a diverselor aplicații informatizate.

De altfel, introducerea de noi tehnologii (privind circulația informațiilor, produsul, metodele etc.) accelerează dinamica sistemelor organizaționale. În S.U.A., de pildă, tot mai frecvent structurilor fixe le ia locul o sistematizare a unor structuri temporare organizate în jurul unor centre de competență și cuprinzînd: o conducere redusă ca efectiv și orientată spre strategii și control; o primă ierarhie, de tip vertical (reunînd principalele funcțiuni: tehnic, producție, inginerie tehnologică, marketing, comercial, cercetare-dezvoltare, financiar, administrativ, control, relații, social), care constituie osatura semifixă a organizației și permite regruparea subfuncțiilor după scheme corespunzătoare nevoilor în evoluție ale întreprinderii, suprimînd unele dintre ele și/sau adăugînd altele noi); o a doua ierarhie, de tip orizontală, alcătuită din centre de competență (centre decizionale) suplimentare, polarizate asupra unui obiectiv temporar (proiect) și a căror durată de funcționare depinde de acest obiectiv pe care trebuie să-l rezolve.

Redactor coordonator: Dorin CONSTANTINESCU

Conducere

Rezolvarea propunerilor, sesizărilor, reclamațiilor și cererilor oamenilor muncii

● Organizarea activității de rezolvare a propunerilor, sesizărilor, reclamațiilor și cererilor. Dreptul de petiționare fiind un drept fundamental, garantat de Constituție tuturor cetățenilor, a fost reglementat prin Legea nr. 1/1978. Potrivit art. 3 din lege, întreaga activitate de examinare și rezolvare a propunerilor, sesizărilor, reclamațiilor și cererilor se desfășoară sub conducerea nemijlocită a organelor și organizațiilor de partid. În baza art. 4, organele de conducere colectivă din toate unitățile socialiste sînt obligate să asigure buna organizare și desfășurare a întregii activități de examinare și soluționare a propunerilor, sesizărilor și cererilor, conducătorii acestora răspunzînd pentru obiectivitatea cercetărilor efectuate, pentru temeinicia și justitatea concluziilor desprinse și legalitatea măsurilor stabilite, pentru exactitatea și operativitatea răspunderilor date. Conform art. 25, organele de conducere ale unităților socialiste au datoria de a asigura, prin aparatul de specialitate, primirea, evidența și urmărirea rezolvării cererilor ce le sînt adresate, precum și comunicarea răspunsului către petiționari (art. 25). Unitățile socialiste au obligația să aducă la cunoștința celor interesați condițiile legale pe care trebuie să le îndeplinească cererile a căror rezolvare intră în competența lor, indicînd și actele necesare soluționării (art. 26). Toate propunerile, sesizările și reclamațiile trebuie luate în evidență de persoanele care răspund de primirea, evidența și urmărirea rezolvării lor (art. 27). Aceste persoane trebuie să prezinte conducătorilor unităților socialiste sesizările, reclamațiile, cererile și propunerile primite și, pe baza indicațiilor date, să urmărească rezolvarea lor corespunzătoare, precum și comunicarea răspunsului către petiționari, în termenele stabilite de lege (art. 28). În toate unitățile socialiste trebuie să se organizeze lunar colective alcătuite din cadre de bază care au obligația de a controla modul de soluționare a cererilor, intervenind totodată direct pentru adoptarea măsurilor ce se impun (art. 11). Persoanele care manifestă atitudine birocratică, tărăzânează soluționarea petițiilor, încearcă să acopere lipsurile sau acceptă soluții superficiale ori nu respectă obligația de a primi cetățenii în audiență, trebuie puse în discuția colectivelor de muncă din care fac parte, luîndu-se măsurile corespunzătoare (art. 7). Consiliile oamenilor muncii trebuie să analizeze sistematic problemele sesizate prin scrisori și audiențe și sînt obligate a pune în dezbaterile adunărilor generale ale oamenilor muncii modul de soluționare a acestora, iar biroul executiv al C.O.M. este dator a cerceta și rezolva scrisorile ce-i sînt adresate direct (art. 15).

● Examinarea și rezolvarea propunerilor, sesizărilor, reclamațiilor și cererilor. Potrivit prevederilor art. 9 din lege, toate unitățile socialiste sînt obligate să analizeze cu cea mai mare grijă petițiile și scrisorile adresate de cetățeni

(inclusiv personalul propriu) și să le încredințeze spre soluționare unor cadre cu o temeinică pregătire politică și profesională, experiență în muncă și cu conduită ireproșabilă (art. 9). Petițiile și scrisorile vor fi rezolvate prin cercetare directă la fața locului. În toate cazurile este obligatorie ascultarea persoanei la care se referă cererea (art. 5). Cadrele însărcinate cu soluționarea petițiilor vor lua în considerare, de regulă, scrisorile semnate, precum și cererile, sesizările și reclamațiile prezentate personal în cadrul audiențelor (art. 5). Sesizările și reclamațiile îndreptate împotriva activității conducerii unor unități socialiste se cercetează și se rezolvă de către organele ierarhice superioare (art. 10). Legea interzice trimiterea spre cercetare a sesizărilor și reclamațiilor către organele sau persoanele la a căror activitate se referă (art. 10). Examinarea și rezolvarea propunerilor, sesizărilor și reclamațiilor și comunicarea răspunsurilor trebuie să se facă în următoarele termene maxime: 40 de zile pentru cele adresate organelor centrale; 30 de zile pentru organele județene de partid și de stat; 20 de zile pentru celelalte organe și pentru unitățile economice. Pentru scrisorile cu caracter deosebit, care necesită o cercetare mai îndelungată, termenele de mai sus pot fi prelungite cu cel mult 30 de zile de către conducătorul unității care a primit scrisoarea spre rezolvare. Spre deosebire de propunerii, sesizări și reclamații care trebuie rezolvate în termenele de mai sus, cererile trebuie soluționate în termen de 20 de zile de către orice organ sau unitate socialistă (art. 11).

● Organizarea audiențelor. Potrivit art. 13, alin. 2, din Legea nr. 1/1978, directorii și alte cadre cu munci de conducere ale unităților socialiste sînt obligați să primească zilnic personalul muncitor care dorește să ridice probleme privind activitatea unității. Pentru problemele de ordin personal ale cadrelor din unitate, conducătorii sînt obligați să stabilească o zi de primire pe săptămînă (art. 13, alin. final). Directorii I.A.S. și ai S.M.A. sau ai altor unități agricole socialiste sînt obligați să stabilească zile în care se vor depiașa la subunitățile acestora, care se află la distanțe mari de sediul central și vor analiza și rezolva la fața locului problemele ridicate.

Dr. C. JORNEȘCU

Agenda consiliilor populare

INSTITUIREA CURATELEI

Instituție de drept civil, avînd drept scop ocrotirea juridică a persoanelor fizice aflate în anumite situații speciale care le împiedică să-și exercite drepturile și să-și apere interesele, curatela se instituie, potrivit art. 152 C. fam., în afară de alte cazuri prevăzute de lege în următoarele situații:

a) dacă, din cauza bătrîneții, a bolii sau a unei infirmități fizice, o persoană, deși capabilă, nu poate personal să-și administreze bunurile sau să-și apere interesele în condiții mulțumitoare și din motive temeinice, nu-și poate numi un reprezentant;

b) dacă, din cauza bolii sau din alte motive, o persoană deși capabilă, nu poate, nici personal, nici prin reprezentant, să ia măsurile necesare în cazuri a căror rezolvare nu suferă amănare;

c) dacă, din cauza bolii sau din alte motive, părintele sau tutorele este împiedicat să îndeplinească un anumit act în numele persoanei ce reprezintă sau ale cărei acte le încuviințează;

d) dacă o persoană, fiind obligată să lipsească vreme îndelungată de la domiciliu, nu a lăsat un mandatar general;

e) dacă o persoană a dispărut fără a se avea știri despre ea și nu a lăsat mandatar general.

În situația prevăzută la litera „a” instituirea curatelei presupune existența unei persoane capabile numai din punct de vedere fizic, iar nu mintal; deficiența fizică să fie de așa natură încât să o pună în imposibilitate de a-și administra singură interesele; din motive temeinice să se afle în situația de a nu-și putea numi un reprezentant; persoana în cauză să nu-și fi desemnat, mai înainte, un mandatar general. Existența unui asemenea mandatar nu mai justifică înființarea curatelei, iar mandantul special dat pentru o anumită problemă este compatibil cu înființarea curatelei pentru administrarea bunurilor și apărarea intereselor, care nu intră în cuprinsul mandatului special. Această curatelă este generală și permanentă.

Spre deosebire de primul caz, curatela instituită conform art. 152 lit. b este o curatelă specială, deoarece se limitează la un singur act sau la mai multe precis determinate. Condițiile intrunite în cazul necesității instituirii unei asemenea curatele sunt: persoana, deși capabilă, este împiedicată temporar de o boală sau de alte motive temeinice, să acționeze; să existe necesitatea unor măsuri urgente, care însă nu pot fi luate din cauza împiedicărilor menționate.

Curatela instituită de art. 152 lit. c este o curatelă ce privește minorii sau interzișii aflați sub tutelă sau ocrotire părintească. Pentru instituirea acestei curatele, așa cum prevede textul articolului citat, este necesar ca părintele sau tutorele să fie împiedicat din cauza bolii sau a altor motive să îndeplinească un act în numele persoanei ce reprezintă sau ale cărei acte le încuviințează.

Asemenea situații provin deosebi în cazul procedurii succesoriale notariale când copilul minor vine în concurs cu unul sau cu ambii părinți fiind necesară numirea unui curator spre a reprezenta, respectiv asista pe minor. De asemenea în litigiile de ieșire din indiviziune părțile fiind în același timp și reclamânți și pârțiți, nu interesează faptul că părintele și minorul sînt împreună reclamânți sau pârțiți. În consecință, atunci cînd la moștenirea părintelui vine și copilul minor în concurs cu părintele supraviețuitor, minorul și părintele supraviețuitor au, fiecare, un interes propriu la moștenire, care poate veni în conflict cu interesul celuilalt. Se precizează astfel că noțiunea „interes contrar” la care face referire art. 132 și 105 C. fam., cuprinde nu numai pe acelea care au și dat naștere unui conflict, ci și acele interese concurente care sînt susceptibile de a intra în conflict (Trib. Sup. dec. civ. nr. 2805/73).

În cazul prevăzut de litera „d” al aceluiași articol, condițiile cerute pentru instituirea curatelei sînt următoarele: persoana să lipsească de la domiciliu vreme îndelungată; să nu-și fi desemnat un mandatar general.

— În sfîrșit în situația prevăzută de art. 152 lit. „e” condițiile pentru instituirea curatelei sînt următoarele: persoana să fie dispărută fără a avea știri despre ea; dispărutul să nu-și fi lăsat un mandatar general. Dispariția în această ipoteză este luată în considerație ca o simplă situație de fapt, fiind suficient ca persoana respectivă să lipsească mai mult timp de la domiciliu fără a avea însă știri de la ea.

Curatela se poate institui la cererea celui care urmează a fi reprezentat, a soțului, său, a rudelor, a tuturor persoanelor care potrivit art. 115 C. fam. au obligația de a încunoștiința autoritatea tutelară în cazurile în care trebuie deschisă tutela. Autoritatea tutelară poate institui curatela și din oficiu (C. fam. art. 154).

Regulile de competență în instituirea curatelei sînt diferite în funcție de cauzele care au determinat instituirea

curatelei. Astfel, potrivit art. 159 C. fam. pentru curatela prevăzută în art. 152 lit. „a” sau „c” competența aparține autorității tutelare de la domiciliul persoanei reprezentate, fie aceleia de la locul unde trebuie luate măsurile urgente. În ceea ce privește curatela prevăzută în art. 152 lit. „f” sau „e”, competența aparține autorității tutelare de la ultimul domiciliu din țară al celui lipsă ori al celui dispărut.

Curatela nu se poate institui decât cu consimțămîntul celui reprezentat, în afară de cazurile în care consimțămîntul nu poate fi dat. Alături de acest consimțămînt o altă condiție esențială în instituirea curatelei o reprezintă încuviințarea autorității tutelare.

Potrivit art. 50 din Instrucțiunile nr. 2310/1970 ale C.P.C.P., curatela în cazurile prevăzute de al. 152 se instituie prin decizie.

O dată instituită, curatelei i se vor aplica regulile de la mandat, cu excepția cazului prevăzut de art. 152 lit. c asupra căruia vor acționa regulile din materia tutelei. Astfel, cel pus sub curatelă va avea dreptul să dea instrucțiuni curatorului său, determinîndu-i totodată îndeplinirea puterilor, iar acesta va fi obligat să le respecte; în caz contrar, actele pe care le-ar încheia curatorul ar fi inoperabile celui reprezentat. De asemenea curatorul va fi ținut să respecte instrucțiunile autorității tutelare în toate cazurile în care cel reprezentat nu este în măsură să o facă.

Ridicarea curatelei se face, prin decizie, de autoritatea tutelară. În acest sens, art. 157 C. fam. dispune că „Dacă au încetat cauzele care au provocat instituirea curatelei, aceasta va fi ridicată de autoritatea tutelară la cererea curatorului, a celui reprezentat, a oricărui dintre cei prevăzuți în art. 115 ori din oficiu”. Autoritatea tutelară este obligată prin lege de a face, prin colectivul de sprijin, verificări la fața locului pentru a controla modul în care curatorul apără interesele persoanei pe care o reprezintă și îl administrează bunurile.

Totodată autoritatea tutelară va verifica modul de administrare și de gestionare a patrimoniului celui reprezentat față de care curatorul este obligat să dea socoteală (I. nr. 2130/1970 CSEAG).

FLORIAN VĂRZAN

COMITELE EXECUTIVE ȘI BIROURILE PERMANENTE ALE CONSILIILOR POPULARE JUDEȚENE — ORGANE DE JURISDICȚIA MUNCII

1. Oglindind concepția științifică a partidului nostru în domeniul raporturilor de muncă, Codul muncii în art. 171, consacră principiul potrivit căruia stricta respectare a legilor constituie o obligație constituțională pentru toate unitățile socialiste și persoanele încadrate în muncă. În același timp, prin articolul 100, Codul muncii stabilește unele sancțiuni ce pot fi aplicate persoanelor încadrate în muncă, în cazul încălcării cu vinovăție a atribuțiilor de serviciu.

În spiritul normelor eticii și echității socialiste, sancțiunile trebuie să fie întotdeauna proporționale cu gradul de vinovăție care se determină în raport de toate împrejurările în care a fost săvîrșită fapta, de conduita faptuitorului — ante și postfaptică —, precum și urmările produse în procesul de muncă, față de alți oameni ai muncii, etc.

Într-un curvînt, în toate situațiile de aplicare a sancțiunilor disciplinare, prevăzute de Codul muncii, hotărîrea organului competent trebuie să fie temeinică și legală ca și a oricărui organ investit cu atribuțiunile jurisdicționale.

Ar fi nerealist a se crede, însă, că în toate cauzele se dau astfel de hotărîri. În unele cazuri sînt încălcate dispozițiile legale datorită cunoașterii lor insuficiente, interpretării lor greșite sau abuzurilor unor organe. În alte cazuri nu există o concordanță între hotărîrea și situația reală, de fapt ce urmare a neadministrării tuturor probelor necesare ori aprecierii lor incomplete sau greșite. Legea a instituit mijloace care să asigure înlăturarea oricărui hotărîri nelegale și netemeinice și înlocuirea lor cu hotărîri corespunzătoare.

ma, potrivit prevederilor articolului 172 din Codul de muncă, persoanele încadrate în muncă pot contesta sancțiunile disciplinare pe care le socotesc aplicate fără temei la încălcarea legii, adresându-se organelor competente pentru soluționarea litigiilor de muncă, adică comisiilor de jurisdicție, instanțelor judecătorești sau altor organe prevăzute în lege.

„Alte organe“ sînt organele administrative ierarhic superioare sau organele de conducere colectivă.

Înțelegînd noțiunea generică de „organele administrative ierarhic superioare“, legiuitorul a admis posibilitatea existenței mai multor categorii de organe, prevăzute în diverse legi speciale.

Dintre acestea, ne vom referi, în mod deosebit, la legea nr. 57/1968 de organizare și funcționare a consiliilor populare. Astfel, potrivit ultimelor modificări făcute, urmează indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, date la cel de al II-lea Congres al consiliilor populare, această lege, în articolul 99, aliniatul ultim, prevede că „birourile permanente ale comisiilor executive ale consiliilor populare județene și al comisiilor București rezolvă contestațiile: ...împotriva soluțiilor disciplinare dispuse de organele locale de specialitate ale administrației, ai unităților economice și instituțiilor social-culturale subordonate județului, precum și împotriva sancțiunilor disciplinare dispuse de comitetele și birourile executive ale consiliilor populare ierarhic inferioare care, potrivit Codului muncii sau altor dispoziții ale legii, nu au fost date în competența judecătorească ori a altor organe“. Este pentru prima dată cînd, birourile permanente ale comitetelor executive ale consiliilor populare județene, li s-au stabilit, prin lege, competențe exprese, care conferă, în același timp, caracter de organe de jurisdicție a muncii.

„Alte organe“ determină, în parte și natura jurisdicției a biroului permanent al Comitetului executiv al Consiliului popular județean, care, după opinia noastră, trebuie să fie definit ca organismul operativ de lucru al organului județean al administrației de stat cu competență generală. Am zis totuși „organism“ și nu „organ“, deoarece în text de lege nu-i conferă o astfel de natură juridică. Dimpotrivă, enumerînd organele locale ale administrației de stat cu competență generală, articolul 94 din Constituția R.S.R. se referă numai la comitetul executiv al Consiliului popular și biroul executiv al Consiliului popular. Asemenea, potrivit prevederilor articolului 81 aliniatul 1 în Legea nr. 57/1968, biroul permanent decide în problemele activității curente a comitetului executiv (s.n.). Să nu uităm că biroul permanent, în general, nu are atribuții proprii, diferite de ale comitetului executiv, ci lucrează în numele acestuia, excepție făcînd un început de competențe distincte stabilite prin articolul 99 din aceeași lege, care ne-am referit mai sus.

Înțelegînd în probleme curente, biroul permanent poate să dispună, de exemplu, și măsurile de aplicare a unor sancțiuni disciplinare sau materiale, împotriva cărora, potrivit Codului muncii, contestația se poate face la organul administrativ ierarhic superior (art. 175 din Codul muncii).

Este evident că, în astfel de situații, persoana nemulțumită de măsura dispusă, se va adresa cu contestație, Comitetului executiv al Consiliului popular județean respectîndu-se soluționînd-o își va exercita atribuțiile ca organ de jurisdicție a muncii.

Altfel, în conformitate cu dispozițiile articolului 81, aliniatul 3 din Legea nr. 57/1968, Comitetul executiv conștientizează deciziile biroului permanent și, în cazul în care acestea sînt neconforme cu legea sau netemeinice, dispune anularea lor. Aceasta înseamnă că dacă, biroul permanent a emis o decizie în calitate de organ de jurisdicție a muncii, iar comitetul executiv stabilind că decizia este nelegală sau netemeinică o anulează, apar trei grade de jurisdicție (a muncii), similare cu cele din materia civilă: ori penală (fond, recurs și recurs extraordinar).

Asemenea, Comitetul executiv al Consiliului popular județean funcționează ca organ de jurisdicție a muncii

atunci cînd își exercită atribuțiile ce-i revin potrivit articolului 175 din Codul muncii.

Și în aceste situații se creează mai multe grade de jurisdicție a muncii. Astfel de exemplu, potrivit prevederilor articolului 86 din Legea nr. 57/1968, în îndeplinirea atribuțiilor ce le revin, organele locale de specialitate ale administrației de stat emit dispoziții. Dispozițiile ilegale se anulează de consiliile populare și de comitetul sau birourile executive ale acestora.

Totodată, în aliniatul 3 al articolului 60 din aceeași lege se prevede că deciziile ilegale ale comitetelor sau birourilor executive ale consiliilor populare se anulează de organele ierarhic superioare ale acestora.

Dacă printr-o dispoziție a organului local al administrației de stat sau printr-o decizie a comitetului ori biroului executiv al Consiliului popular municipal, orașenesc sau comunal, s-a soluționat un litigiu de muncă, iar comitetul executiv al Consiliului popular județean constată că printr-un astfel de act s-au încălcat niște prevederi legale, va examina toate împrejurările și va hotărî, după caz, menținerea sau anularea dispoziției sau deciziei respective. Iată deci că în astfel de situație comitetul executiv al Consiliului popular județean procedează ca un organ jurisdicțional „de recurs“.

Cu toate acestea, Codul muncii — sediul materiei — nu prevede posibilitatea existenței gradelor de jurisdicție a muncii pe care le-am prezentat (fond, recurs, recurs extraordinar), dar nici nu le exclude. Ele sînt create prin legi speciale.

3. Rezultînd cu claritate din textele de lege mai sus invocate ca și, de altfel, din practica Tribunalului Suprem¹⁾ faptul că, atît comitetul executiv al Consiliului popular județean, cît și biroul său permanent, în unele situații funcționează ca organe de jurisdicție a muncii de gradul II și respectiv III, se pune problema procedurii ce trebuie de urmat în atari situații.

Legea organizării și disciplinei muncii în unitățile socialiste de stat nr. 1/1970, în articolul 3, conține unele norme procedurale de aplicare a sancțiunilor persoanelor încadrate în muncă. Dar, pe lângă faptul că acestea sînt sumare, ele se referă numai la gradul I de jurisdicție, la „judecata de fond“. Prevederile Codului muncii care reglementează „recursul“ împotriva soluțiilor date la „judecata de fond“ sînt și mai sumare.

Articolul 187 din Codul muncii prevede că, „dispozițiile prezentului cod se întregesc cu celelalte dispoziții ale legislației muncii, și în măsura în care nu sînt incompatibile cu specificul raportului de muncă, cu dispozițiile legislației civile“.

Creдем însă că, adaptarea normelor procedurale civile la cazurile de jurisdicție a muncii ar putea duce cel puțin la aplicarea lor neunitară dacă nu chiar la unele măsuri nelegale.

Iată de ce propunem, de lege ferenda, că, în situația în care s-ar pune problema completării ori modificării unor prevederi din Legea nr. 57/1968, să fie inserate și normele procedurale complete aplicabile de către organele locale ale administrației de stat în exercitarea atribuțiilor de jurisdicție a muncii.

Apreciam că în acest fel s-ar contribui la perfecționarea cadrului juridic în conformitate cu programul legislativ elaborat în baza Programului Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

DANIIL HARASEMIUC

Consilier juridic șef al

Consiliului popular județean Neamț

CRĂCIUNESCU ADRIAN

Jurisconsult TRUST I.A.S. Neamț

¹⁾ Trib. Suprem, S. civ. Dec. nr. 1225/1970, în Reperitoriul de practică judiciară în materie civilă a Tribunalului Suprem și a altor instanțe judecătorești pe anii 1969—1975, de I. Mihuză, Ed. științifică și enciclopedică, București, 1976, p. 286, nr. 117, Trib. Supr. s. civ. Dec. 167/1974, în culegere de decizii ale Trib. Supr. pe anul 1974, p. 228.

Citeva probleme de prescripție

1. — În materia ambalajelor care circulă în sistemul de restituire, unitatea furnizoare — față de care nu a fost îndeplinită obligația de restituire — are dreptul să pretindă, atât penalitățile prevăzute de art. 47 pct. 1 lit. c din Legea nr. 71/1969, cit și predarea în natură a ambalajelor nerestituite.

În legătură cu penalitățile menționate, sînt incidente dispozițiile art. 4 lit. b din Decretul nr. 167/1958 potrivit cu care termenul prescripției este de 6 luni în ceea ce privește dreptul la orice acțiune prin care se pretinde plata de penalități. Acest text legal nu limitează însă — așa cum greșit se susține uneori — dreptul unității furnizoare de a pretinde penalități numai pe interval de 6 luni, astfel ca întirzierea ce depășește această perioadă să rămână nepenalizată.

În realitate, penalitățile respective se datorează pînă la data cînd obligația de restituire este îndeplinită cu întirzire ori survine o imposibilitate obiectivă de îndeplinire a ei. Această concluzie se impune ca urmare faptului că prescripția afectează doar dreptul la acțiune, iar nu dreptul subiectiv.

Deci, unitatea furnizoare este îndreptățită să obțină penalitățile pe toată durata întirzierii în restituire, cu condiția valorificării dreptului la acțiune în termenul legal de 6 luni în raport cu momentul nașterii dreptului.

Intrucît în raport cu fiecare zi de întirzire se naște un drept la acțiune privind penalitatea aferentă, problema prescripției poate fi rezolvată corect numai prin luarea în considerare a dispozițiilor art. 12 din decretul citat care sînt în sensul că, atunci cînd un debitor este obligat la prestații succesive, dreptul la acțiune cu privire la fiecare din aceste prestații se stinge printr-o prescripție deosebită. În cazul pe care îl analizăm, prestațiile succesive sînt penalitățile pe care unitatea beneficiară le datorează pentru fiecare zi de întirzire în restituirea ambalajelor.

Prin urmare, penalitățile nu se prescriu într-un termen de 6 luni scotit de la data cînd a devenit scadentă obligația de restituire, ci, în mod succesiv, pe măsura ce el naște dreptul la penalități aferente fiecărei zi de întirzire și se împlinesc prescripția corespunzătoare fiecărui drept succesiv.

Pe lângă plata penalităților, unitatea furnizoare este în drept să pretindă obligarea unității beneficiare la restituirea ambalajelor în natură. În măsura în care ambalajele nu mai există, restituirea se face în echivalent bănesc.

Acțiunea prin care unitatea furnizoare solicită echivalentul bănesc al ambalajelor nerestituite în natură este supusă prescripției de 18 luni prevăzută de art. 3 din Decretul nr. 167/1958. Acest termen începe să curgă de la data cînd unitatea furnizoare a cunoscut sau trebuie să cunoască faptul că ambalajele nu mai există în natură.

2. — Pentru stabilirea momentului de la care începe să curgă prescripția dreptului la acțiune întemeiat pe neîndeplinirea conformă a obligațiilor rezultînd din contractul economic de comerț exterior pe bază de comision, este necesară luarea în considerare a conținutului acestor obligații.

În materie de import, obligația care rămîne frecvent neîndeplinită la termen este aceea a unității beneficiare-comitente de a achita întreprinderii de comerț exterior comisionare valoarea produselor importate.

Potrivit art. 7 din Decretul nr. 167/1958, „prescripția începe să curgă de la data cînd se naște dreptul la acțiune sau dreptul de a cere executarea silită”. Cînd se naște — în lumina acestui text legal — dreptul la acțiune al întreprinderii de comerț exterior comisionare? La data cînd obligația de plată a unității beneficiare-comitente a ajuns la scadență.

În privința datei ajungerii la scadență a acestor obligații, art. 155(3) din Legea finanțelor nr. 9/1972 prevede următoarele: „Beneficiarii de mărfuri din import obligația să accepte sau să refuze plata mărfurilor de primirea și recepționarea lor, în cadrul termenelor legale pe baza, documentelor emise de întreprinderea de comerț exterior”. Din acest text rezultă că obligația de plată ajunge la scadență odată cu expirarea termenelor legale de decontare, fiind în funcție de data primirii și recepționării produselor. La această regulă, alineatul următor (4) din același articol aduce un important corectiv: cazul cînd primirea și recepția mărfurilor din import se efectuează în termen de cel mult 20 de zile, de la data primirii facturilor de la întreprinderile de comerț exterior, beneficiarii sînt obligați să dispună plata documentelor în cauză...”.

Rezultă deci, că data nașterii dreptului la acțiune momentului începerii curgerii termenului de prescripție situează între expirarea termenelor legale de decontare raportate la data primirii și recepționării produselor sfîrșitul unei perioade de 20 zile socotită de la data primirii facturilor întreprinderilor de comerț exterior comisionare. Prin urmare, momentul începerii curgerii termenului de prescripție se determină, în concret, pentru fiecare caz în parte, în raport cu cele învederate mai sus. Această concluzie este valabilă și în ceea ce privește momentul de la care începe să curgă prescripția acțiunii prin care se solicită plata comisionului aferent produselor importate.

Sînt necesare însă unele precizări privind situația care s-au importat utilaje sau instalații destinate obiectivelor de investiții înainte de a se fi aprobat documentația legală. Prin realizarea importurilor în astfel de condiții încălcate dispozițiile art. 96(1) din Legea nr. 9/1972 potrivit cu care „sînt interzise angajarea de cheituri contractarea de lucrări ori de livrări pentru investiții înainte de includerea lor în planul național unic de dezvoltare economico-socială și de aprobarea documentației tehnico-economice potrivit legii...” Textul reproduș aplică fără a se distinge după cum utilajele sau instalațiile sînt realizate în țară ori provin din import.

Prin urmare, importarea utilajelor sau instalațiilor nesocotirea interdicției prevăzute de art. 96(1) din Legea nr. 9/1972 constituie un act juridic nul, întreprinderea comerț exterior comisionară neavînd dreptul de a obține valoarea acelor utilaje sau instalații și nici comisionul aferent. Pe cale de consecință, avînd în vedere și condițiile citate mai sus ale art. 7 din Decretul nr. 167/1958 prescripția dreptului la acțiune aparținînd întreprinderii de comerț exterior importatoare începe să curgă alături de la data îndeplinirii condiției impuse de lege, adică din momentul includerii investiției în planul național unic de dezvoltare economico-socială și de aprobarea documentației tehnico-economice. Această concluzie se impune datorită faptului că pînă în acel moment nu există drept la acțiune, iar prescripția nu începe să curgă înainte nașterea dreptului.

Referitor la pretențiile pe care le formulează unitatea beneficiare-comitente împotriva întreprinderilor de comerț exterior comisionare, arătăm că în cazul lipsurilor cantitative și calitative constatate la produsele importate dreptul la acțiune nu se naște — așa cum se susține deseori, în mod eronat — pe data primirii produselor sau constatării lipsurilor, ci la data cînd întreprinderea de comerț exterior comisionară își încalcă obligațiile legale și contractuale, neîndeplinind îndatoririle care revin în legătură cu reclamarea lipsurilor și, în general, cu privire la valorificarea pretențiilor împotriva furnizorilor străini.

Situația de mai sus diferă substanțial de aceea care caracterizează relațiile de furnizare. În cadrul acestor relații, unitatea furnizoare are obligația de a transmite un drept real — dreptul de proprietate sau de administrare directă — asupra unității beneficiare căreia îi revine îndatorirea corelativă de a achita prețul. Unitatea

avind deci, calitatea de creditor al obligației și se transmite un drept real asupra produselor care formează obiectul contractului, momentul începerii curgerii termenului de prescripție este legat direct de faptul nemirării produselor. Aceasta este, de altfel, rațiunea următoarelor dispoziții ale art. 10 din Decretul nr. 167/1958: „In raporturile dintre organizațiile socialiste, prescripția dreptului la acțiune izvoră din transmiterea unor produse calitativ sau cantitativ necorespunzătoare începe să curgă la data când produsele au fost efectiv preluate de organizația beneficiară, indiferent dacă a fost sau nu întocmit proces-verbal de constatare a lipșurilor”.

Spre deosebire, în cadrul contractului economic de comerț exterior pe bază de comision, întreprinderea de comerț exterior comisionară nu răspunde pentru calitatea și cantitatea produselor importate, întrucât nu are calitatea de unitate furnizoare. Ea are, în schimb, obligațiile a care s-a făcut referire mai sus, astfel că, din momentul încălcării acestor obligații, se naște pentru unitatea beneficiară-comitentă dreptul la acțiune și din același moment începe să curgă prescripția.

I. ICZKOVITS

șier legislativ—contravenții

CONTRAVENȚIILE LA NORMELE LEGALE PRIVIND ÎNCĂLCAREA, ÎN UNELE DOMENII, A UTILIZĂRII ȘI CONSUMULUI DE CUPRU ȘI ALIAJE DE CUPRU

Reglementare: Decretul nr. 222/1977.

1. **Contravenția:** Încălcarea prevederilor art. 1 care interzice execuția din cupru sau aliaje de cupru a următoarelor produse: a) corpuri de iluminat cum sînt lustrele, ampădarele, aplicile, veiozele și alte obiecte asemănătoare; b) aparatele neelectrice de uz casnic ca aparatele de rășnit cafea, de stors fructe, de tocat și altele asemănătoare; c) obiecte de uz casnic: vase de bucătărie, recipienti, piulițe și alte obiecte cu aceeași destinație; d) articole de feonerie și lăcătușerie; e) carcase, navele și containere; f) obiecte pentru decorat interior și exterior; g) obiecte de artă și artizanat ca statuete, bibelouri, statui, cizeluri și alte obiecte asemănătoare broaștelor de siguranță tip ale. **Sanctiunea:** Amendă 2 000—5 000 lei. (Art. 10).

2. **Contravenția:** Încălcarea prevederilor art. 4 care interzice utilizarea conductorilor electrici din cupru la construcțiile civile și industriale, precum și utilizarea cablurilor de forță din cupru la transportul energiei electrice, urmînd a se înlocui cu conductorii și cablurile din aluminiu. **Sanctiunea:** aceeași ca la poz. 1. (Art. 10).

Prevederi specifice

1. **Sanctiunile** pentru aceste contravenții se pot aplica și persoanelor juridice. (Art. 10 alin. 2).

2. **Constatarea** contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către: a) personalul cu atribuții de control din cadrul M.A.T.M.C.G.F.F., precum și de personalul cu atribuții de control din cadrul organelor coordonatoare de profil, în domeniul lor de activitate; b) personalul cu atribuții de control din cadrul ministerelor, celorlalte organe centrale ale administrației de stat, comitetelor executive ale consiliilor populare județene și al municipiului București, în cadrul centralelor și unităților asimilate acestora, precum și din cadrul organizațiilor cooperatiste și obștești, nume împuternicite de conducătorul organului sau organizației respective. (Art. 11).

3. **Contravențiilor** la aceste norme le sînt aplicabile dispozițiile Legii nr. 32/1968.

CONTRAVENȚIILE LA NORMELE LEGALE PRIVIND PROTECȚIA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR

Reglementare: Legea nr. 9/1973, modificată prin Decretul nr. 150/1974.

1. **Contravenția:** Încălcarea dispozițiilor art. 10 alin. 1 care prevede: „Organizațiile socialiste producătoare de motoare cu ardere internă, precum și cele care execută lucrări de reparații ori întreținere a acestora, sînt obligate să dea garanție că, în condițiile și pe durata de exploatare ce le vor stabili și aduce la cunoștința beneficiarilor, motoarele vor funcționa corespunzător normelor privind protecția mediului înconjurător”. (Art. 74 alin. 1). **Sanctiunea:** Amendă 1 000—5 000 lei (Art. 74 alin. 2).

2. **Contravenția:** Încălcarea dispoz. art. 15 care prevede: „Unitățile industriale care evacuează apele uzate, indirect, prin rețele de canalizare ale altor unități sau ale localităților sînt obligate să asigure preepurarea apelor uzate proprii, astfel încît să se prevină degradarea rețelelor de canalizare sau perturbarea funcționării stației finale de epurare”. (Art. 74 alin. 1). **Sanctiunea:** Amendă 3 000—10 000 lei. (Art. 74 alin. 2).

3. **Contravenția:** Încălcarea dispoz. art. 18 care prevede: „Pentru menținerea și ameliorarea calității solului și a potențialului său productiv, posesorii de terenuri cu orice titlu sînt obligați să efectueze lucrările, stabilite de organele de specialitate, de prevenire și combatere a eroziunii, a alunecărilor de teren, înmlăștinării, excesului de umiditate, înundațiilor, sărăturii și a altor efecte dăunătoare, cauzate de fenomene naturale sau de activități economico-sociale, precum și să execute lucrările tehnice agricole ori silvice cu respectarea reglementărilor în vigoare (Art. 74 alin. 1). **Sanctiunea:** aceeași ca la poz. 1.

4. **Contravenția:** Încălcarea dispoz. art. 20 alin. 1 care prevede: „Organizațiile de stat, cooperatiste și celelalte organizații obștești, precum și persoanele fizice care utilizează pesticide sau alte substanțe chimice nocive, sînt obligate să folosească pentru combaterea bolilor, dăunătorilor, buruienilor, fertilizarea solului sau în alte scopuri numai produse autorizate de organele de specialitate legal împuternicite”. (Art. 74 alin. 1). **Sanctiunea:** aceeași ca la poz. 2.

5. **Contravenția:** Încălcarea dispoz. art. 24 alin. 2 care prevede: „Pășunatul animalelor domestice, activitățile privind exploatarea masei lemnoase, electricizarea, explorarea și exploatarea resurselor subsolului, turismul, sportul, recreerea, agrementul și altele asemenea se pot desfășura în cuprinsul fondului forestier numai cu respectarea reglementărilor legale stabilite de organele de specialitate competente”. (Art. 74 alin. 1). **Sanctiunea:** aceeași ca la poz. 1.

6. **Contravenția:** Încălcarea dispoz. art. 25 alin. 3 care prevede: „Micșorarea spațiilor verzi, precum și tăierea arborilor sau a pomilor aflați în cuprinsul spațiilor verzi sau în celelalte locuri prevăzute la alin. 1, nu se pot face decît cu aprobarea organelor de stat competente”. (Art. 74 alin. 1). **Notă:** în alin. 1 al art. 25 se tratează despre spațiile verzi extinse în interiorul și în jurul localităților în conformitate cu planurile de sistematizare, de lucrările de întreținere a spațiilor verzi efectuate în acord cu cerințele tehnice stabilite de organele de specialitate și de pomi, arbuști fructiferi, alte plante agricole, arbori, flori și alte plante ornamentale, cultivate pe marginea căilor de comunicație terestre. **Sanctiunea:** aceeași ca la poz. 1.

7. **Contravenția:** Încălcarea dispoz. art. 26 care prevede: „În explorarea și exploatarea florei și vegetației spontane, terestre și acvatice, de interes științific ori economic, sînt interzise metodele care împiedică regenerarea și dezvoltarea lor normală sau care influențează negativ echilibrul ecologic”. (Art. 74 alin. 1). **Sanctiunea:** aceeași ca la poz. 1.

8. **Contravenția:** Încălcarea dispoz. art. 28 care prevede: „Organele și organizațiile de stat, cooperatiste și celelalte organizații obștești, precum și persoanele fizice, sînt obligate, în sfera lor de activitate, să ia măsuri pentru combaterea agenților poluanți toxici, microbieni sau de altă natură, care pot determina perturbări directe sau indirecte asupra dezvoltării normale a faunei”. (Art. 74 alin. 1). **Sanctiunea:** aceeași ca la poz. 1.

9. **Contravenția:** Încălcarea dispoz. art. 29 care prevede: „În scopul protecției faunei autohtone, sînt interzise: a)

naturalizarea ori ținerea în captivitate a faunei sălbatice fără autorizație eliberată de organele de stat competente ; b) comercializarea faunei sălbatice, cu excepția schimburilor de animale vii între grădini zoologice ori de piese între muzee, efectuate cu avizul organelor de specialitate ale Academiei R.S.R. ; c) introducerea oricărei specii de faună străină în natura sălbatică a țării, fără avizul organelor competente ; d) combaterea dăunătorilor, bolilor, precum și a speciilor de animale ori păsări răpitoare prin metode a căror folosire, fără asigurarea luării măsurilor de protecție stabilite prin dispoziții legale, ar putea provoca pagube altor specii ale faunei. Vânătoarea și pescuitul sînt admise numai cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare" (Art. 74 alin. 1). **Sancțiunea :** aceea ca la poz. 1.

10. **Contravenția :** Încălcarea dispoz. art. 32 care prevede : „În cuprinsul rezervațiilor sau asupra monumentelor naturii se interzice desfășurarea oricărei activități ce poate duce la degradarea sau modificarea aspectului inițial al peisajului, a componentei faunei și florei sau a echilibrului ecologic, în afară de cazurile în care organul prevăzut de lege va aproba, în mod excepțional și în baza unor cercetări de specialitate, exercitarea unor astfel de activități" (Art. 74 alin. 1). **Sancțiunea :** aceeași ca la poz. 2.

11. **Contravenția :** Încălcarea dispoz. art. 33 care prevede : „Organele și organizațiile de stat, organizațiile cooperatiste, precum și alți deținători care au în administrare sau în proprietate rezervații ori monumente ale naturii, sînt obligate să le conserve, să le întrețină și să le asigure paza, potrivit reglementărilor legale" (Art. 74 alin. 1). **Sancțiunea :** aceeași ca la poz. 1.

12. **Contravenția :** Încălcarea dispoz. art. 39 alin. 3 care prevede : „Organizațiile de stat, cooperatiste și celelalte organizații obștești, precum și persoanele fizice, sînt obligate, în sfera lor de activitate, să ia măsuri pentru reducerea sub limitele admisibile a intensității zgomotului produs de instalațiile și utilajele industriale și de construcții, mijloacele de transport și orice alte surse producătoare de zgomot continuu sau intermitent". (Art. 74 alin. 1). **Sancțiunea :** aceeași ca la poz. 1.

13. **Contravenția :** Încălcarea dispoz. art. 41 care prevede : „Organele de stat care, potrivit legii, efectuează controlul nivelului de zgomot produs de mijloacele de transport, dispozitive și instalații de orice fel vor autoriza funcționarea acestora numai dacă sînt întrunite condițiile tehnice de protecție împotriva zgomotului". (Art. 74 alin. 1). **Sancțiunea :** aceeași ca la poz. 1.

Prevederi specifice

1. Sancțiunile pot fi aplicate și persoanelor juridice. (Art. 74 alin. ultim).

2. Contravențiile se constată de personalul de specialitate anume împuternicit al organelor centrale care potrivit legii, sarcini de control în domeniul protecției mediului înconjurător, al comitetelor executive ale siliilor populare județene și al municipiului București primari, precum și de către ofițerii și subofițerii de ție. Odată cu constatarea contravenției agentul constată aplică și sancțiunea. (Art. 75).

3. Contravențiilor la aceste norme le sînt aplicabile pozițiile Legii nr. 32/1968. (Art. 76 alin. ultim).

N. TRIF.

În atenția cititorilor !

Lucrarea „**LEGISLAȚIA COOPERĂȚIEI AGRICOLE DE PRODUȚIE**” (de la A la Z) urmează să fie difuzată tuturor abonaților în luna decembrie.

CAPITOLELE LUCRĂRII

1. Conceptul de organizații agricole cooperatiste.
2. Patrimoniul organizațiilor agricole cooperatiste.
3. Organe de conducere.
4. Organizarea producției și a muncii.
5. Valorificarea produselor agricole.
6. Activitatea financiară, gestionară și de gospodărie a bunurilor.
7. Răspunsuri.

Cititorii care nu s-au abonat, pot să se aboneze direct la Serviciul de difuzare a presei județean, prețul unei lucrări fiind de 20 lei.

OFERTE • OFERTE • OFERTE • OFERTE • OFERTE • OFERTE

INTREPRINDEREA DE EXPLOATARE PORTUARĂ — CONSTANȚA

Serviciul aprovizionare Incintă port
Telefon 19100 ; 18240. Telex 218

PIESE DE SCHIMB PENTRU AUTOSTIVUITOR LANCER BOSS de 9 tone

- Element filtru aer buc. 27
- Axă planetară buc. 1
- idem buc. 1

- Pinion pompă injecție buc. 4
- Bielă motor buc. 4
- Pinion planetar buc. 5
- Cămăși rulmenți buc. 5
- Placă palier față buc. 8
- Set reparații pompă buc. 2
- Pinion pompă injecție buc. 3
- Set reparații pompă set. 15
- Valvă control buc. 3
- Manșon buc. 1
- Lanț ridicare buc. 1
- Carcasă cu roată buc. 4
- Lanț ridicare buc. 5
- Galerie evacuare buc. 3
- Coroană convertizor buc. 3
- Cilindru ridicare buc. 2

- Set garnituri buc. 2
- Cuzinet palier buc. 1
- Segment convertizor buc. 8

PIESE DE SCHIMB PENTRU AUTOSTIVUITOR LANCER BOSS de 3 tone

- Disc ambreiaj buc. 6
- Chiulasă buc. 3
- Placă buc. 2
- Cilindru buc. 6
- Axă planetară buc. 4
- idem buc. 2
- Suport buc. 2
- Placă buc. 2
- Element filtru buc. 64

- Pinion arbore motor buc. 2
- Semicuzinet buc. 16
- Distrib. hidraulic buc. 1
- Set reparații buc. 1
- Pinion satelit buc. 5
- Pinion planetar buc. 3
- Roată dințată buc. 1
- Carcasă buc. 1
- Segment buc. 19
- Valvă buc. 1
- Placă buc. 1
- Pinion satelit buc. 4
- Supapă buc. 49
- Garnitură chiulasă buc. 2
- Cuzineți bielă buc. 1
- Supapă admisie buc. 22
- Coroană pornire buc. 2
- Cămăși cilindru buc. 15
- Cuzineți buc. 23
- Cuzineți bielă buc. 2
- Idem buc. 28
- Set reparații pompă buc. 22
- Lanț buc. 1
- Grup conic buc. 3
- Ax cu came buc. 1
- Lanț buc. 7

PIESE DE SCHIMB PENTRU AUTOINCĂRCĂTOR MICHIGAN

- A.W.S. 55
- Adaptor buc. 4
 - Idem buc. 14
 - Arcuri buc. 3
 - Idem buc. 2
 - Cap bară buc. 12
 - Diafragmă buc. 3
 - Elementi buc. 13
 - Furtun prestune buc. 1
 - Idem buc. 1
 - Grup conic buc. 1
 - Garnitură pislă buc. 4
 - Garnitură etanșare buc. 7
 - Inel siguranță cauciuc buc. 12
 - Membrană buc. 4
 - Pinion satelit buc. 3
 - Piuliță buc. 6
 - Idem buc. 2
 - Inele (șalbe) buc. 3
 - Valvă buc. 1
 - Idem buc. 3
 - Idem buc. 2
 - Idem buc. 2
 - Idem buc. 1

- Ventil buc. 1
- Bolț placă ambreiaj buc. 2
- Placă metal buc. 2
- Bolț buc. 3
- Cot radiator buc. 3
- Filtru ulei buc. 48
- Disc fricțiune buc. 20

PIESE DE SCHIMB PENTRU MOTOR

- Axă pompă apă buc. 1
- Ax supapă buc. 20
- Cuzineți set. 3
- Cuzinet bielă buc. 1
- Culbutor buc. 2
- Capac filtru motor buc. 1
- Element motorină buc. 2
- Garnitură chiulasă buc. 2
- Ghid supapă buc. 20
- Idem buc. 15
- Fulle pompă apă buc. 1
- Piston reparație I buc. 2
- Segmenti motor set. 10
- Segmenti piston set. 4
- Tachet buc. 1

VA PREZENTĂM PRODUSELE — I.C.R.N.U. TULCEA

Intreprinderea de Construcții Reparații Nave și Utilaje Tulcea str. Portului nr. 42 telefon : 11331 din cadrul „Centralei Delta Dunării Tulcea are o îndelungată activitate în domeniul construcțiilor și reparațiilor de nave fiind singura întreprindere din țară care construiește nave de puteri mici (până la 250 CP).

În anul 1984 se va da în folosință o modernă cală de scos și lansat la apă nave și intră în funcțiune noi capacități de producție ce fac parte din prima etapă de dezvoltare a întreprinderii.

S-a dat în folosință o cală de turnătorie pentru piese din aluminiu, fontă și oțel unde se pot turna și elicul pentru vapoare până la 250 C.P.

S-a mai dat în folosință o hală de prelucrare la cald unde se execută piese forjate de diferite dimensiuni.

I.C.R.N.U. Tulcea execută :

- Ponton dormitor de 42 locuri (1.381.950 lei)
- Pod trecere de 100 tone (1.200.000 lei)
- Pasarelă de 100 to (207.000 lei)
- Ponton acostare de 100 to (616.000 lei)
- Geam gabară de 100 to (1.000.000 lei)
- Gabară fluvială de 100 to (968.000 lei)
- Bac metalic 100 to nepropulsat (1.079.000 lei)
- Bac motor de 215 C.P. pt. transport persoane și mărfuri — 40 pers. fără echipaj (1.919.000 lei)

- Șalupă remorcher de 65 C.P. (8 persoane) fără echipaj (351.000 lei)
- Ponton acostare de 2 flotori Ø 1200×10 000 mm (169.000 lei)
- Pasarelă metalică pentru ponton acostare Ø 1200 (62.700 lei)
- Salandă de 68 mc nepropulsată (900.000 lei)
- Dragă pitică cu cupe de 25 mc/h (815.000 lei)
- Tractor pe p.j.p. (141.820 lei)
- Remorcă pe p.j.p. (82.370 lei)
- Încărcător frontaj p.j.p. (240.560 lei)
- Agregat de recoltat stof p.j.p. (190.550 lei)
- Cositori pentru plante subacvatice (75.700 lei)
- Agregat de împrăștiat îngrășăminte în electee (196.000 lei)
- Mașină de mărunțit gheață (11.258 lei)
- Decongelator continuu pt. pește (340.700 lei)
- Reparat motoare D 110, D 115, Wolla, Bavlem, Raba, tractor S 1500 etc.
- Inversor de 65 CP, 215 CP, elicul de 65 CP, elicul de 215 CP, piese forjate, chiel tachelaj, pastici, piese din fontă, aluminiu, bronz garnituri și semeringuri din cauciuc, rebobinări electromotoare, tratamente termice (cimentare)
- Construcții metalice, utilaje, după proiect
- Construcții navale care nu sînt în producția de serie amintită mai sus (cu proiect avizat de R.N.R.)

I.C.R.N.U. Tulcea oferă spre contractare aceste produse pentru anul 1984 până la finele anului curent.

Tovarășe

director !

Planificarea și organizarea aprovizionării, a producției și a desfacerii constituie premisele esențiale pentru îndeplinirea optimă a indicatorilor economico-financiarilor, în funcție de care se asigură retribuirea colectivului de oameni al muncii.

Având pe masa de lucru „LEGISLAȚIA ÎNTREPRINDERII DE LA A LA Z” și „Breviarul alfabetic - CONTRACTE ECONOMICE ȘI CONTRACTE COMERCIALE INTERNAȚIONALE” veți găsi răspunsuri la orice problemă din activitatea dv. de zi cu zi.

Tovarășe

contabil șef !

Elaborarea științifică a bugetului de venituri și cheltuieli, organizarea evidenței, contractarea optimă a creditelor și rambursarea lor, decontarea la timp cu partenerii comerciali și cu statul, efectuarea exigentă a controlului financiar preventiv și gestionar, asigură o autogestione economico-financiară cu rezultate bune, asigură realizarea și depășirea beneficiilor planificate.

În această activitate un auxiliar prețios îl constituie „LEGISLAȚIA ÎNTREPRINDERII DE LA A LA Z” și „Breviarul alfabetic - CONTRACTE ECONOMICE ȘI CONTRACTE COMERCIALE INTERNAȚIONALE”.

Tovarășe

consilier juridic !

Pentru acordarea unei asistențe juridice competente, pentru apărarea integrității patrimoniului și sporirea beneficiilor printr-o riguroasă disciplină contractuală, vă sînt indispensabile două lucrări : „LEGISLAȚIA ÎNTREPRINDERII DE LA A LA Z” și Breviar alfabetic - CONTRACTE ECONOMICE ȘI CONTRACTE COMERCIALE INTERNAȚIONALE”.

Pentru a vă asigura primirea lucrărilor emițel de îndată comanda alăturată.

CITITORI !

Două lucrări care nu trebuie să lipsească de pe masa dv. de lucru, începînd cu luna ianuarie 1984 :

„LEGISLAȚIA ÎNTREPRINDERII DE LA A LA Z”

îmbunătățită și actualizată pînă la 31 decembrie 1983, care va avea următorul cuprins :

Cap. I : Unități economice de stat

1. Conceptul de unitate economică de stat
2. Conducere
3. Patrimoniul
4. Gestionarea valorilor materiale și bănești
5. Evidența contabilă a patrimoniului
6. Controlul activității unităților economice

Cap. II : Planificarea și organizarea producției

1. Planificarea producției, aprovizionării și desfacerii
2. Indicatori economico-financiar
3. Organizarea producției
4. Organizarea muncii

Cap. III : Activitatea financiară și administrativă

1. Activitatea financiară

2. Activitatea administrativă Cap. IV : Raporturi de muncă

1. Contractul de muncă
2. Retribuirea muncii
3. Drepturile personalului (altele decît de retribuire)

Cap. V : Răspunderea personalului

1. Formele răspunderii personalului
2. Stabilirea răspunderilor — titlurile de creanță — executare

O continuare directă a celei de mai sus o constituie lucrarea :

„BREVIAI ALFABETIC — CONTRACTE ECONOMICE ȘI CONTRACTE COMERCIALE INTERNAȚIONALE”

Un amplu lexicon care cuprinde, în cele 800 de pagini, aproximativ 1000 de termeni care sintetizează legislația tehnică și practica arbitrală internă și internațională, la zi, privind încheierea, executarea și răspunderea în toate tipurile de contracte interne și externe.

Pentru a vă asigura primirea lucrărilor, completați și expediați imediat redacției comanda de mai jos, cunoscînd că tirajul este limitat la numărul de exemplare plătite cu anticipație

(adresa completă a abonatului, fără a se folosi inițiale)

Către

„REVISTA ECONOMICĂ” :

BUCUREȘTI, Bd. Magheru, 30, cod. 70159

Prin dispoziția de plată nr. din (mandatul poștal din ziua de) ¹ v-am expedit suma de lei în contul ISIAP (Întreprinderea de stat pentru imprimare și administrarea publicațiilor, Piața Științei, 1) nr. 64 51 502 28 BNRSR Filiala Sector 1, București, reprezentînd :

● abonamente la „Revista economică” și supliment ²	× 260 lei =	lei
● .. exemplare din lucrarea „Legislația întreprinderii de la A la Z”,	× 40 lei =	lei
● .. exemplare din lucrarea „Breviar alfabetic privind contractele economice și contractele comerciale internaționale”,	× 40 lei =	lei
● .. exemplare din lucrarea „Jurisdicția muncii — comisiile de judecată”,	× 20 lei =	lei
● .. exemplare din lucrarea „Probleme ale activității consiliilor populare”,	× 20 lei =	lei
	Total	

(Semnătura abonatului)

¹ Pe dispoziția de plată și pe mandatul poștal scrieți în mod vizibil mențiunea „Abonamente la Revista economică”.

² Comenzile fără abonament la revistă nu vor fi luate în considerare.

